

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedejska izdaja
cepolno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
Istov. peči-vrsta
maloglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pr. večjem o
naročniku popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nebrankirano
pismo se ne sprejema — Uredništvo
telefon št. 2050, univ. št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 — Celovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Demisija pete Seiplove vlade

(Od našega rednega dopisnika.)

Na Dunaju, 4. aprila.

Včeraj je dr. Seipel iznenadil celo naj-
ožje prijatelje z demisijo svoje — pete vlade.
Česar dopolne nihče še slutil ni, je moral
tako popoldne sprejeti ministrski svet na
znanje. Na predlog podkancelerja pa se je ce-
lokupna vlada izrekla solidarno s svojim kan-
clerjem in je podala polno ostavko. Kmalu
na to je Zvezin predsednik demisijo sprejel
in vso vlado naprosil in pooblastil, da vodi
državne posle do nove vlade.

Kakor je tudi prišla ta demisija povsem
nepričakovano, tako je bilo takoj vsem jasno,
da je dr. Seipel storil ta korak po treznem
predvaru in da je danes ni moči, ki bi ga
od tega sklepa odvrnila. Zato se tudi nihče
ni niti formalno potrudil, da bi dr. Seiplo
kakorkoli prigrigoval, niti ne njegov intimus
Kunschak. — Dr. Seipel je splošno znan in
cenjen, da je cel mož, ki v kaj hoče, a to,
kar on hoče, je po njegovem najglobljem pre-
pričanju prav in dobro za državo in ljudstvo.
Ako je torej baš čez velikonočne praznike
prišel do prepričanja, da je prišel čas za de-
misijo, tedaj bi bil zamen vsak trud, da bi ga
hoteli pregovoriti za kako drugačno taktiko.

Naravno je, da se v vsem časopisju po-
navlja dvoje vprašanj: Zakaj ta demisija, —
in: Kaj pa zdaj?

Glavni delež na tej nepričakovani dem-
isiji imajo pač socialni demokratje, ki pa se ne
morejo radi tega ponašati, da so oni vrgli
Seiplovo peto vlado. Vzroki so še drugod in
morda — tehtnejši. »Slovenec« je redno in
stvarno poročal o volitvah v Nationalrat in
Bundesrat leta 1927, ko je Seipel postavil
svojo Einheitsliste v družbi z Vsenemci.

Ali je bila ta Einheitsliste srečna misel,
je sporno vprašanje, in dr. Seipel je že krepko
dvomil o tem ter je grozil, da je v prihodnje
najbrže ne bo več. Dejstvo je, da so Vsenemci
v zvezi s Seiplo ohranili svoje zadosti lepo
posestno stanje, dočim danes vsakdo ve, da
bi v samostojni borbi dobili največ tri man-
date. — Socialni demokratje so šli v volilno
borbo pod praporom: zaščita najemnikov.
Dr. Seipel se je zbal tega demagoškega ščita
najhujših nasprotnikov in je tudi on proglasil
nekako isto devizo: Mieterschutz gesichert
— wählet Einheitsliste! Rezultati so znani.
Dr. Seipel z Einheitslisto ni priboril večine
da je moral za sestavo večine in vlade pri-
tegniti še Landbundovce, ki so v vsakem vo-
lilnem boju njegovi najnevarnejši nasprotniki,
kajti 95 odstotkov volilcev so bivši pristaši
krščansko-socialne stranke. Tako je nastala
večina in vlada meščanskega bloka, ki ni bila
vedno tako trdna in zvesta za Seiplo, kar je
tudi eden povodov sedanji demisiji.

Prvi viden razlog za demisijo je torej
ravno ta zaščita najemnikov. Landbundovci
imajo v svoji sredi voditelja organizacij hišnih
gospodarjev, Nationalrata Pistorja, ki ni dal
miru, dokler ni pridobil Seipla za odpravo
Mieterschutza. Naravno, da je s tem naletel
na divji odpor socialistov, ki so imeli in imajo
ravno v tem najuspešnejše orožje v rokah, ko
prijemajo Seipla za besedo o »Mieterschutz
gesichert«. — Ko je Seipel končno predložil
v Nationalrat načrt zakona o novelizaciji
zakona o zaščiti najemnikov, je izzval naj-
srditejšo borbo celotne opozicije, tako da je
bilo kmalu jasno, da po tej poti ne pridejo
nikamor naprej ne s tem zakonom ne z dru-
gimi, ki so še bolj nujni in potrebni. Zato se
je dr. Seipel v decembru približal socialistom
in sklenil z njimi sledeči pakt: Izvoli se iz
glavnega najemniškega odseka pododsek, ki
mora v tem vprašanju doseči kompromisno
rešitev. — Upal je na vpliv raznih koncesij,
ki jih je hotel dati za razne delavske zahtev-
ne socialnem polju. — Dalje pravi pakt: Ah,
pa se ne doseže taka rešitev, tedaj se glavni
odsek niti ne skliče več in predloga je propa-
dal. — Kompromisa ni, a Seipel je bil pred
alternativo, da prelomi pakt s socialisti, kar
bi pomenilo revolucijo, — ali pa se zameri
Landbundovcem in vsem pristašem gibanja
proti zaščiti najemnikov. Po Veliki noči bi se
imel odločiti. Da se mu ni treba odločiti, je
podal demisijo.

Drugi razlog za demisijo, ki je v zvezi s
socialisti, so tako zvani »Grundsatzgesetze«.
— Znan je spor z dunajskim deželnim zborom
radi kompetenc dunajske policije. Ponovni
zakon, sklenjen v deželnem zboru, je državno
sodišče na vladin veto potrdilo, samo s to
razliko, da stopi v veljavo, ako v pol letu

Cerkveni zakon ostane

**Komisija pravnih strokovnjakov se izrekla za cerkveni zakon - Pomembna izjava prof. Arandje-
loviča - V vsej državi bo uveden državljanski zakonik, kakor velja sedaj v Sloveniji**

Kakor vse kaže, je že rešeno vprašanje, ali
naj veja v jugoslaviji cerkveni ali civilni za-
kon. Komisija pravnih strokovnjakov, ki je bila imenovana,
da prouči to vprašanje, ker ni moglo v tem
vprašanju priti v vrhovnem zakonodajnem sve-
tu do soglasja, je končala svoje delo in se iz-
rekla za cerkveni zakon.

V tej komisiji so bili: od belgrajske uni-
verze profesorji: Perić, Arandjelović, Nestor-
vić in Spasojević, od zagrebske univerze dr.
Maurovic, od ljubljanske univerze pa dr. Goj-
mir Krek. Načelje sta bila člana komisije še
odvetnika Petković in Tadić.

Decata v komisiji je bila o tem važnem
vprašanju dolgotrajna in zelo zanimiva. Pred-
loženi so bili v vsem trije predlogi: 1. cerkveni
zakon naj bo obližen, 2. uvede naj se fakul-
tativen zakon, da se lahko vsak poroči cerkve-
no ali civilno in 3. da se uvede civilni zakon.

Zmagalo pa je stališče, da je treba z ozi-
rom na tradicije našega naroda ohraniti cer-
kveni zakon in da se uvede civilni zakon samo
kot izjema za slučaj, da gre za zakon med pri-
padnikoma dveh različnih ver. Ker je jasno, da
bo to stališče pravnih strokovnjakov merodaj-
no za mnenje vrhovnega zakonodajnega sveta,
smemo že danes reči, da bo v jugoslaviji cer-
kveni zakon ostal.

Prof. dr. Dragoljub Arandjelović, ki je bil
član te komisije in ki je tudi član vrhovnega za-
konodajnega sveta, je označil dopisniku »Po-
litike« svoje stališče in neposredno s tem tudi
stališče komisije v glavnem tako-le:

Glede oblike za sklenitev zakona se popol-
noma strinjam z mišljenjem g. prof. Siloviča.
(Silovičevo pomembno izjavo je »Slovenec« že
objavil. Op. ured.) Prof. Silović je zelo lepo
podal razloge, ki govorijo za cerkveni zakon,
ker tako zahtevajo interesi ohranitve rodbine.
Država, ki predpisuje obliko zakona, mora pač
v prvi vrsti skrbeti za to, da se čimbolj ohrani
in utrdi rodbina, iz katere se roje otroci.

Današnja mladina v velikem delu ne razu-
me vedno resnosti zakona. Čisto se pozablja,
da pomeni zakon zajednico za vse življenje.
Radi teh lahkomišljenih nazorov pride dosti-
krat do ločitve zakona, pri čemur trpe največ
otroci.

Cerkveni zakon jamči v večji meri za so-
lidnost zakonske zveze. Zakon kot cerkveni za-
krament opominja soproge, da niso sklenili le
običajno pogodbo, ki se sklepa vsak dan, tem-
več da so sklenili zvezo, ki je mnogo več, ko
pa običajna pogodba.

Pravniška komisija, ki izdeluje državljans-
ki zakonik, se je z večino izrekla za to, da se
sprejme cerkvena oblika sklenitve zakona in da
naj velja civilni zakon le v sili, v onih slučajih,
če cerkev ne bi hotela izvršiti poroke iz razlo-
gov, ki jih država ne priznava kot zakonske
ovire.

Za katero stališče se bo izrekla vlada, ne
vem. Ker pa odvisi od tega vprašanja izdelava
onega dela državljanskega zakonika, ki je v

zvezi z rodbino (odnošaji soprogov, staršev in
otrok itd.), se bo vlada morala odločiti, kakšna
navodila bo dala v tem pogledu komisiji, da
more potem ta dovršiti delo na rodbinskem
pravu in s tem tudi delo na splošnem držav-
ljanskem zakoniku.

Rodbinsko pravo bo z novim državljans-
kim zakonikom urejeno tako, kakor je urejeno
v avstrijskem z novelami od leta 1914, 1915 in
1916 in kakor velja sedaj ta zakon v Sloveniji
in Dalmaciji. V tem zakoniku je dobro urejeno
medsebojno razmerje med soprogi, odnosno
med starši in otroci in položaj nezakonskih
otrok in obratno. Po tem zakoniku je dopušte-
no dognati nezakonskega očeta, istočasno pa
je zaščiten tudi nezakonska mati za poročni-
ške in vzdrževalne stroške za otroka. Če se to-
rej ta zakon sprejme, bo položaj nezakonskih
otrok in mater zadostno zasiguran.

Kakor hitro bo v načelu rešeno vprašanje
oblike zakona, potem bo splošni državljanski

zakonik kmalu gotov, ker je treba izdelati samo
še splošni del in rodbinski zakon. Potem bomo
imeli dober državljanski zakonik za vso državo.

O zakonski krizi, ki danes obstoji, je
dejal prof. Arandjelović, da je to posledica raz-
ličnih vzrokov. Treba pa jo je rešiti na ta na-
čin, da se dvigne čut odgovornosti do sebe,
rodbine in države. Mladina mora razumeti, da
je rodbina tista celica, na kateri počiva ves dr-
žavni organizem in da je zakon resna dolžnost,
ki jo sprejmejo na sebe zakonci in da ni samo
skupnost, da se zadosti trenutnim zahtevam.

Ko bo ta zavest prodira in zmagala, po-
tem bo tudi konec zakonske krize in potem
smemo upati, da bo postavljen zakon na ono
solidno podlago, na kakršni je bil v našem na-
rodu preje.

V ta namen pa je potrebno sodelovanje
rodbine, šole in vse naše družbe, a ravno tako
tudi tiska, ki more s svojo frivolno vsebino
cmajati temelje zakonske sreče.

Redukcija uradništva bo obsežna

Do sredi meseca bo izoblikovana nova državna uprava

Belgrad, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Danes so
imeli v vseh ministrstvih ministri važne konfe-
rence z načelniki in ravnatelji. Posvetovali so
se s posebnimi komisijami, ki so sestavile
predloge, kako naj se ministrstva preosnujejo,
kateri oddelki naj se ukinejo oziroma spo-
jijo, in kakšna navodila naj se dajo posameznim
enotam.

Za jutri je ministrski predsednik pozval
ministre s poročevalci na skupno sejo, ki se
bo vršila v prostorih zunanjega ministrstva,
kjer je zboroval vrhovni zakonodajni svet.
Plod tega skupnega posvetovanja bo skupna
uredba. Do 15. aprila pa se izdajo pravilniki
za posamezna ministrstva.

Glede bodoče državne uprave in njenih
posledic smo zvedeli tele podrobnosti: S 15.
aprilom se bo vsa uprava izoblikovala. Nato se
bo interzivno pričelo delati na tem, da se ti
ukrepi izvedejo. Posebno je treba pokazati,
koliko ljudi bo potrebnih za dobro delovanje
državnega aparata. Že večkrat smo naglasili,
da redukcija uradništva še ni izvršena in da
je z njo računati po proračunu, s katerim je
v zvezi zakon o vrhovni državni upravi. Te
naše informacije se danes potrjujejo. Zatrđilo
se je, da pride do splošne redukcije uradni-
štva šele po 15. aprilu. Ta redukcija bo zelo
obsežna, tako v višjih kakor v nižjih enotah.
Te redukcije bodo prizadele vsa ministrstva,
česarvno ne vsa v enaki meri.

Kak bodi novi civilno pravdni red

Belgrad, 5. aprila. (Tel. »Slov.«) Dne 8.
aprila se sestane v pravosodnem ministrstvu
strokovni svet juristov za prenos novega ci-
vilnega pravnega reda. Ta načrt je že dolgo
pripravljen in je bil predložen že bivši na-
rodni skupščini, ki ga pa ni obravnavala. —
Prvotni načrt je temeljil na avstrijskem civil-
nem pravdnem redu ter je imel vse vrline
moderne zakonodajne tehnike. V teku ob-
ravnav pa se je v njem marsikaj spremenilo,
zlasti na pritisk srbskih pravnikov, ki so ho-
teli vanj spraviti nekaj elementov srbskega
civilnega pravnega reda. V tem oziru so
bile najbolj sporne tiste točke, ki se nanašajo
na dokazilno postopanje. V Srbiji jemljejo
namreč sodišča kot polnodeljaven dokaz do-

kazovanje prič za stvari, ki dosegaajo vrednost
200 Din. Nad to vsoto pa veljajo kot dokaz
samo javno pravne listine.

Dokazovanje prič bi šlo do vrednosti
2000 Din. V višjih skupinah bi se dokazovanje
dopustilo le, če stranka to zahteva in se
druga s to strinja.

Strokovni svet se bo vrnil k prvotnemu
načrtu in odstranil uredbe, ki so našemu
svetu popolnoma tuje in ki otežujejo so-
diščem razsojanje po svobodnem prepričanju
in iskanje materijalne resnice.

Glavna določba tega zakona je, kakor je
v avstrijskem zakonu, usni pretres, dočim so
v srbskem aktu strank samo akti priprav ust-
ne obravnave. V predmetih do 10.000 Din bo
razsojal sodnik-posameznik okrajn, sodišča,
od 10 do 30.000 Din sodnik-posameznik okrož-
nega sodišča, nad 30.000 Din pa senat trojice
okrožnega sodišča.

Nationalrat te zadeve ne uredi s temeljnim
zakonom. Tak zakon bi pa moral biti v tem
slučaju sklenjen do 29. maja t. l., kar je pa
brez pristanka socialistov povsem nemogoče.

Socialni demokratje so pa čisto hudo-
mušni in rečejo marsikaj, kar ni treba vselej
prenesno jemati. Tako so začeli ob vsaki pri-
liki naglašati, da so pripravljeni stvarno v
marsikakem vprašanju razpravljati, ali — z
dr. Seiplo ne.

Pa še eno krivdo imajo socialisti, namreč
to, da se je Seipel hotel umakniti, ker hoče
morda prepričati z velikim uspehom insce-
nirano izstopno gibanje iz katoliške cerkve. —
Socialisti so dobivali iz svojih mas veliko od-
padnikov, ki so navadno utemeljevali svoj
odpad na ta način, da nočejo pripadati cerk-
vi, katere prelat je dr. Seipel. — Prihajali
so že v javnost glasovi, da visoki cerkveni
krogi postajajo pozorni na to gibanje in da
pritiskajo na Seipla, naj se umakne in ne
daje s svojo osebo povoda za tako propa-
gando. Po informacijah na merodajnem mestu
morem zagotoviti, da se pa cerkveni krogi
niso vmešavali v te homatije in da je Seipel
sam iz sebe upošteval tudi ta razlog za svojo
demisijo. Zato je hotel odstopiti le sam, da
ostane vlada in dosedanj sistem, umakne se
le »kamen izpod noge«, da bi ga kdaj ne pokla
vest.

Velik del razlogov, ako celo ne večino

razlogov za to demisijo je pa iskati v večin-
skem bloku samem. Za jako važne načrte je
Seipel čisto le s težavo pridobil vso koali-
cijo, in moral je pogosto dajati koncesije, ki
niso bile po njegovem okusu ne prepričanju.
»Slovenec« je n. pr. poročal, kako so Vse-
nemci v enem tednu trikrat skupaj s sociali-
sti napravili sklepe Nationalrata, ki jih Seipel
ne more in noče izvršiti. Kakšna demokra-
tična in parlamentarna republika pa je potem
ta Avstrija? — A Landbundovci so prav zad-
nje čase izzvali carinske borbe s Poljsko in
tudi z Jugoslavijo zaradi uvoza svinj in za-
klane živine itd. — Velik del Seiplovih pri-
stajev se protivi takim koncesijam Landbun-
dovcem, ker podražujejo živčev in torej več
škodijo nego koristijo. — Po priliki iste te-
žave je imel Seipel z onim delom svoje stran-
ke, ki je organiziran v Bauernbundu. Ta je
že itak čisto koketiral z Landbundovci. —
Torej vedne borbe celo v lastni stranki in v
vladini koaliciji! Kdo bi se ne naveličal? In
to se je zgodilo, pa je Seipel kar čez noč po-
dal demisijo.

Zdaj so seveda vsi konsternirani in bi
radi videli, da bi Seipel še dalje vlačil repu-
blikanski voz, — razen socialistov, ki se ško-
doželjno smejejo v pest. Vsenemci imenujejo
socialiste celo — fakciorno opozicijo, in
menda menijo, da bo taka krilatice imela tak
odmev, kakor pred desetletji iz ust Franca

Jožefa. Pa se motijo, kajti sami na svojo ne-
lojalno opozicijo v krogu večine naj pomi-
slijo, pa jih mine vsako tako frazerstvo.

In na drugo vprašanje: Kaj pa zdaj? —
Najzanimivejši pojav je ta, da zdaj vse stran-
ke večinske koalicije hitijo zagotavljati ne-
razrušnost te večine. Glede sistema naj osta-
ne vse pri starem, oseba dr. Seipla bodi edina
žrtv položaja. V torek naj se skliče seja Na-
tionalrata, ki sprejme demisijo vlade na zna-
nje, a do četrtka naj bo nova vlada že izvo-
ljena. Predsednik krščansko-socialnega udru-
ženja dr. Jodok Fink je že začel proučavati
položaj v taki koaliciji in upa, da bo
kmalu na čistem. Že danes je gotovo, da ve-
čina sedanjih ministrov ostane. Kdo bo kan-
cler, pa so šele razna ugibanja, ki jih danes
ne maram niti omenjati. Brzovaj take kombi-
nacije gotovo raztrbi po vsem svetu. — Naj
bo pa rešitev kakršnakoli, pravijo danes, da
bo to samo prehodna vlada. Socialisti sami
so bili presenečeni, v glavnem zato, ker sami
še niso pripravljeni na spremembo sistema,
na morebitne volitve, na boje pod novim kan-
clerjem. Zato tudi oni računajo s — prehodno
vlado, dasi javno zahtevajo temeljito spre-
membo sistema.

Nenadna demisija takega državnika, ka-
kor je bil Seipel, pa brezdvomno zahteva vse
drugačno rešitev položaja nego tako polovi-
čarstvo z brezimno vlado. A. G.

Vlad. Pušenjak:

Državni proračun**II. Drugi proračun za l. 1929.-1930.**

Sedanja vlada je izdelala nov proračun, ki je po temeljitem pretresu v ministrskem svetu stopil dne 1. aprila v veljavo. Proračun znaša 12 milijard 464.474.912 Din in je za 305.753.845 Din večji ko proračun vlade, kateri je predsedoval dr. Korošec ter za 884 mil. 308.830 Din večji ko za leto 1928.-29. od skupščine odobreni proračun, ki je bil v veljavi do 31. marca 1929. Vlada je bila radi nezadostnih kreditov v odobrenem proračunu prisiljena zahtevati naknadne in izredne kredite v višini 471.639.909 Din, s čimer je proračun narasel na 12.051.758.991 Din. Novi proračun je za 412.715.921 Din večji ko proračun za preteklo proračunsko leto z naknadnimi in izrednimi krediti vred.

1. Državni izdatki.

Kar se tiče državnih izdatkov, se je fin. minister držal glede sestave proračuna smernic prejšnje vlade. Izrečno se poudarja, da se mora opustiti gospodarsko z letničnimi dolgi, kar se je vršilo prva leta po prevratu, ker se nikakor ne more dovoliti fin. ministru, da dela sam na svojo pest, brez znanja in odobrenja merodajnih činiteljev dolgov.

Proračun mora biti realen (stvarni) je glavno načelo vsake zdrave državne finančne politike. Zato se to načelo ni uvaževalo pri proračunih prejšnjih let. Nedovoljni krediti posameznih ministrstev so se kratkoma reducirali brez ozira na stvarne potrebe zgolj iz razloga, da se doseže — na papirju proračunsko ravnovesje. Prejšnja vlada je pokazala resno voljo priti do realnega drž. proračuna, sedanja vlada je šla še nekoliko dalje. Radi tega stremjenja ni bilo mogoče zmanjšati državnega proračuna, kakor so to meseca februarja naznanjali razni časopisi. Zmanjšanje državnega proračuna bo mogoče le tedaj, če se sprejme zakon o vrhovni drž. upravi (kar se je med tem zgodilo), ki bo reducirao, oziroma spojil preveliko število ministrstev in oddelkov v ministrstvih, če se potem splošne upravne reforme poenostavi in zboljša državna uprava, če se temeljito reformira zakon o državnem računovodstvu in če se izvrši komercializacija drž. gospodarskih podjetij.

Kreditni so razdeljeni tako-le:

	Vse v milijonih Din	
Vrhovna drž. uprava	266.7 (za 25.9 več ko v prvem proračunu)	
penzije	1127.3 (+ 95.6)	
drž. dolgovi	895.4 (+ 37.4)	
pravosodno ministrstvo	324.5 (+ 48.5)	
prosvetno ministrstvo	809.5 (+ 64)	
ministrstvo ver.	106.5 (+ 4.8)	
ministrstvo notr. zadev	586.6 (+ 43.7)	
ministrstvo nar. zdravja	190.1 (+ 73.5)	
ministrstvo zun. zadev	165.6 (+ 0.2)	
finančno ministrstvo	380.8 (+ 22.3)	
vojno ministrstvo	2428.5 (+ 479.9)	
gradbeno ministrstvo	267.8 (+ 93.8)	
železniško ministrstvo	99.6 (+ 21.1)	
kmetijsko ministrstvo	99.3 (+ 29.1)	
trgovsko ministrstvo	56.0 (+ 8.7)	
ministrstvo soc. politike	29.7 (+ 0.2)	
ministrstvo agr. reforme	37.0 (+ 27.7)	
budgetski rez. krediti	74.0	

Za drž. gospodarska podjetja so določeni sledeči krediti, in sicer v resoru:

ministrstva prosvete	26.0 (nesprem.)
ministrstva nar. zdravja	55.4 (+ 12.7)
ministrstva financ	795.2 (+ 73.8)
železniškega ministrstva	2698.7 (+ 132.3)
poštne ministrstva	387.8 (+ 6.4)
kmetijskega ministrstva	88.1 (nesprem.)
min. šum in rudnikov	452.2 (+ 13.3)
trgovine in industrije	14.4 (+ 0.1)

Kakor je iz navedenih števil razvidno, je sedanja vlada v drugem izdanju proračuna za l. 1929.-30. povišala iste kredite ko prejšnja vlada in sicer dotacijo za samouprave, kredite za pokojnine, kredite za izplačilo drž. dolgov, kredite za izvedbo sodniškega zakona in za druge potrebe sodišč, za reorganizacijo finančne stroke, za izvedbo katastra, za potrebe železnic, za obratne stroške in mezde delavcev v rudnikih itd. Posebej se mora poudariti, da so znatno povečani krediti gradbenega ministrstva, katerega krediti so bili v prvem proračunu premajhni.

Dr. Maček obsojen

Zagreb, 5. apr. (Tel. »Slov.«) »Svobodni glas« prinaša vest, da se je včeraj vršila pred sodnim stolom razprava proti dr. Vlad. Mačku, Juraju Krnjeviču in Juraju Torpiču, odgovornemu uredniku »Doma« na tožbo državnega pravdnikstva radi prestopkov zoper tiskovni zakon. Dr. Maček je bil obtožen radi neke izjave, ki je bila nastopljena po 6. januarju 1929. Krnjevič radi nekega članka v »Domu«. Torpič je odgovarjal kot urednik »Doma« in »Narodnega valca«. Razočbna je bila sledeča: Dr. Maček in Krnjevič na 14 dni zapore (1 leto pogojno), Torpič na 1 mesec (1 leto pogojno). Zoper odmero kazni so se vsi trije pritožili.

Dunajska vremenska napoved. Nekoliko topjeje in boljše vreme, ki pa bo trajalo samo kratek čas.

Novosadska vremenska napoved. Po večini oblačno. Zmerni severni vetrovi. Temperatura se bo znižala.

Uspešna pogajanja za rešitev avstrijske krize**Delovni program opozicije - Izvedena bo notranja razorožitev - Postopna odprava stanovanjskega problema**

Dunaj, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Razgovori, ki jih je vodil domnevani bodoči zvezni kancler, krščansko-socialni predsednik narodnega sveta in bivši finančni minister dr. Görtler s socialnodemokratsko stranko, so že prinesli razčiščenje zahtev opozicije za delovni program, katerega ima do konca leta izvršiti narodni svet in nova vlada. Ta program se sklada obenem tudi z zahtevami velenencev, katerim se je obljubilo, da se ne bodo načela nobena kulturna vprašanja ter da se bo v vojski kakor tudi v orožništvu in policiji in sploh v vsej upravi izvedla sistematična depolitizacija.

V prvi vrsti gre torej za notranjo razorožitev, kar pomeni tudi, da v bodoče vlada ne bo več podpirala Heimwehra in da bodo tudi socialni demokrati izvršili razorožitev pri Schulzbandu, kar so sami predlagali, če se izvede vzajemno. Nameravana nadaljaja izgraditev ustave bo pred vsem uredila ljudsko glasovanje.

S posebnim oziranjem na socialne razmere najemnikov in na potrebe občin za zidanje stanovanjskih hiš se bodo začela nova pogajanja za postopno odpravo zakona o zaščiti najemnikov, pri čemer se misli v pozni jeseni na nove volitve, če bi navzlic obojestranski dobri volji sporazum ne bil mogoč.

Zvezni kancler dr. Seipel je v svojem poslovnem govoru omenjal pomemben skok naprej, ki ga je treba storiti. S tem je napovedal, da naj njegov odstop in osebna izključitev omogoči odstraniti notranje napetosti. On sam je s tem morda izrazil prepričanje, da je skok na levo potreben zato, da se izvrši pomemben skok naprej. Dalje bo morala nova vlada stremeti za tem, da izvede mednarodno posojilo in da do konca leta zagotovi tudi državni proračun za l. 1930. Na ljubo velenencem se bo pravljalo tudi o novem volivnem zakonu v svrhu boljše varstva malih strank. Nerešeno je še vprašanje, ali bodo zastopniki krščansko-socialne stranke, ki se bodo sestali na Dunaju

še v ponedeljek in torek, sprejeli ta program dr. Görtlerja.

Notranji vzroki demisijske

Dunaj, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Med vzroki, zakaj se je dr. Seipel odločil, da odstopi, se navaja tudi notranja borba v krščanski socialni stranki sami. Prav za prav je to glavni oziroma najjačji vzrok njegove demisijske. Namignilo se mu je od gotovega dela stranke, da je njegova intransigenca, v katero je radi pretesne zveze z meščanskimi strankami zašel, ojačevala brez potrebe socialistično opozicijo. Najbolj je levo krilo stranke zamerilo kanclerju, da je po njihovem mnenju preveč favoriziral nacionalistično gibanje t. zv. Heimwehr. Predsednik dunajske frakcije krščanskih socialcev, obenem delavski voditelj Kunschak je javno nastopil proti naraščajoči predznanosti Heimwehrovcev pod sedanjim režimom. Tudi krščansko-socialni poslanec Guresch, deželni glavar Nizje Avstrije, je bil za to, da se heimwehrovsko gibanje bolj omeji. Na drugi strani so proti kanclerju nastopili pangermani, ki hočejo svobodnomiselno reformo zakonskega prava, odpravo konfesionalnega šolstva na Gradiščanskem in so kanclerju hudo zamerili priznanje katoliške univerze v Solnogradu.

Ceški komentarij

Praga, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaški tisk se še vedno obširno bavi z avstrijsko vladno krizo. »Lidove Noviny« smatrajo fašističen prevrat za neverjeten. Vendar pa je Heimwehr postal odločen političen faktor, ki bi utegnil morda poseči v krizo celo preko vlade dr. Seipela. Socialni demokrati pa bodo vodili realno politiko, če ne bi v vztrajanjem pri svojem dogmatičnem stališču olajšali fašističen prevrat. Krščansko-socialni nemški listi se bojijo, da bo prišel nov rdeči val, ali da bo vprašanje »Anschlusa« postalo bolj aktivno, in se pritožujejo, da so merodajni krogi inozemstva izpodkovali avtoriteto dr. Seipela.

Zadruga proti agrarni banki**Ravnateljstvo za kmetijske kredite ponesrečen poskus - Kmetijski kredit naj bi se dajal po zadrukah**

Belgrad, 5. aprila. (Tel. »Slov.«) Zakon o kmetijskem kreditu iz l. 1925. ne odgovarja dejanskim potrebam. Danes razen uradništva v ravnateljstvu za kmetijski kredit se nihče resno ne bavi z dosedanjim ustanovo. Ravnateljstvo za kmetijski kredit je bil ponesrečen poskus. Danes stopa v ospredje agrarna banka ali zadruga osrednja blagajna.

Glede te agrarne banke poudarjajo zadrugi krogi, da bi se z njo moralo poskusiti v gospodarsko še težjih razmerah, kot so bile, ko se je ustanovilo ravnateljstvo za kmetijski kredit. Zadrugi krogi upravičeno trdijo, da so oni v tem oziru za to vprašanje najmerodajnejši. Načrt zakona o agrarni banki, v kolikor je javnosti znan, smatrajo za tvegano novost, ki ne more stvari končno javno urediti. Prednosti agrarne banke bi bili ti, da bi bila postavljena na gospodarski temelj in da ne bi bila vedno odvisna od vlade in kmetijskega ministrstva, kakor je odvisno ravnateljstvo za kmetijski kredit. Ta banka ne bi uslanjavljala novih zadrug, s čimer eventualno ne bi kompromitirala zadrugištva v slučaju bankrota.

Dalje bi banka poleg od države vložnega denarja imela zasebni kapital, ki ne bi dopuščal dajanje kreditov na nezanesljivo odplačevanje. Kot banka bi imela večjo eastičnost, kot sedanje ravnateljstvo za kmetijski kredit. Veliki privilegiji, ki bi jih banka imela, bi dali možnost pomembnim kredit-

nim ustanovam. Končno bi imela taka ustanova večjo možnost za zbiranje kreditov, ker se je ravnateljstvo za kmetijski kredit naslanjalo le na proračun.

Toda negativne okolnosti, radi katerih zadrugištvo tako banko odklanja, so mnogo večje, kakor pozitivne. Po naravi je kmetijski kredit tak, da se razlikuje od bančnega. Uporaba kredita je ena najvažnejših točk v kmetijskem kreditu. Kmetijski kredit mora biti cenen in lahko dostopen. Za to agrarna banka ni sposobna. Najslabša stran je v tem, da bi taka banka dajala kredite neposredno kmetom. Na ta način bi zbirala samo tiste kmete, ki bi bili ugledni in premožni ter tako nudili popolno varnost, ker bi imeli bančno kreditno sposobnost.

Mogoče je, da bi se poslužili kreditov le tisti, ki jim je kmetijstvo deveta briga. Kredit bi služil samo srednjim in velikim posestnikom, najmanj pa malim. Razen teh bi bili izključeni drugi, če bi ne dali dovolj jamstva. Največ je posestnikov, ki imajo do 5 ha zemlje. Mnogo jih je, ki imajo 1 do 2 ha. Na te bi ne prišlo ničesar.

Zadrugištvo odklanja banko. Vprašanje je treba rešiti načelno. Redni pot je ta, da se vzamejo za podlago organizacije, ki že obstajajo. Kredit naj bi se dajal po zadrugištvu ustanovah. Uprava take banke bi bila v rokah zadrug pod državnim nadzorstvom.

Pred sporazumom strokovnjakov

Pariz, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Po včerajšnji plenarni seji strokovnjakov je predsednik nemške državne banke dr. Schacht v pariskih listih opazil popolni preokret, ker so napadi proti njemu utihnili. V načelu se je namreč izjavil pripravljenega, da sprejme smernice upnikov pri razpravi o plačilu vojnih dolgov. Listi pričakujejo sedaj, da bo v najkrajšem času prišlo do popolnega sporazuma, ker je dr. Schacht dokazal, da ne želi, da bi se pogajanja prekinila. »Journal Industrielle« pričakuje, da se bo skupna številčna vsota določila že na prihodnjih plenarnih sejah.

Iz Mehike

Newyork, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Pri Reformni je vladna konjenica zajela vlak z 800 vstaši, katere je napadla in pobila. Število mrtvih v zadnjih bojih znaša najmanj 1500 mož, ki so bili vsi Indijanci.

Guerra bo ustreljen

Lisbona, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Po vesteh iz Madrida bo Sanchez Guerra, ki je v zaporu nekaj vojski Indij, ustreljen po pravnem pravu. Govoril se, da je deputacija častnikov pri kralju proti temu protestirala.

Dr. Martin Ehrlich - umrl

Celovec, 5. aprila. (Tel. »Slov.«) Danes je umrl tu odlični slovenski koroški duhovnik prelat dr. Martin Ehrlich, brat vseučiliškega profesorja dr. Lamberta Ehrlich. Pogreb bo v nedeljo popoldne v Celovcu. R. I. P.!

Madjarsko-romunska pogajanja

Dunaj, 5. apr. (Tel. »Slov.«) Danes se je sestala na Dunaju madjarsko-romunska opantska konferenca. Obe delegaciji upata, da se bo srečno končala ta dolgotrajna zadeva, ker gre sedaj po razčiščenju vseh drugih vprašanj na konferencah v Opatiji in San Remu ter v direktnih vmesnih pogajanjih obeh vlad samo še za vsoto odškodnine in za druga pravnostna, lažja vprašanja, ki so s tem v zvezi. V romunski delegaciji se nahajajo poslanik Langarascanu, senator dr. Porutz in legacijski tajnik Mitileneu, v madjarski pa bivši zunanji minister baron Szereny, član magnatske zbornice dr. Egri, poslanec dr. Lokatos in ministrski svetnik dr. Szaszar in dr. Sevestyen. Obe delegaciji stanujeta v istem hotelu, da tudi izven oficijelnih sestankov ostaneta v stalnem dotiku. Vaš dopisnik je doznal z romunske strani, da računajo s kratkim potekom razprav in da upajo, da se bodo zedinili v par dnevih, ker so si že v načelu na jasnem in gre sedaj samo še za tehnična vprašanja načina plačevanja itd.

Velika železniška nesreča v Romuniji

20 mrtvih, 59 težko ranjenih.

Bukarešt, 5. aprila. (Tel. »Slov.«) Včeraj zvečer ob sedmih se je pripetila na železniški progi Jassy — Bukarešt pri postaji Bobok težka železniška nesreča. Radi napačne postavitve kretnic je skočil s tira brzovlak Jassy — Bukarešt, pri čemer so se popolnoma razbili lokomotiva, službeni voz in po en vagon I., II. in III. razreda. Dosedaj so potegnili izpod razvalin 20 mrtvih in 59 težko ranjenih. Iz Bukarešta in Eucea so takoj poslali pomožne vlake. Večino ranjencev so oddali v bolnico v Buceu. To so večinoma vojaki iz Besarabije, ki so bili na dopustu. Dosedaj so mogli spoznati samo osem ranjencev. Reševalna dela so bila zelo otežkočena radi velikega viharja in temne noči. Postajni uradnik in kretničar sta pobežnila. V Bukareštu vlada veliko razburjenje, ker je to v kratkem času druga velika nesreča.

Boji v Kini

London, 5. apr. (Tel. »Slov.«) »Times« poroča, da vlada v Sanghaju zmaga na vseh frontah. Tudi poveljnik v Kantonu se je pridružil vladi. General Feng je že začel napad pri Honan-Hu-peju in se združil z nacionalno vojsko. Reuter poroča, da je Hapkov že padel.

Belgrajske vesti

Belgrad, 5. aprila. (Tel. »Slov.«) V Belgradu se mudi profesor statistike v Frankfurtu dr. Žižek. L. 1920. je predložil načrt statističnega urada. Ko je prišel L. 1921. nazaj, ni videl od tega ničesar izpeljanega. Zato je predložil tri nove predloge, ki se tudi niso izpeljali. Sedaj se zagotavlja, da bo šlo v red.

Stanje vojvode Stepanoviča, ki biva v Čacku, je nevarno.

Splitiski trgovinski zbornici je trgovinski minister nakazal 20.000 Din podpore za tisk statistike pomorskega prometa in gibanja v naših jadranskih pristaniščih.

Zdravstveno ravnateljstvo se je ustanovilo v socialnopolitičnem ministrstvu. Načeluje mu dr. Štampar.

Pravosodno ministrstvo je odredilo, da naj načelniki v ministrstvu za vere naprej delajo v dosedanjih prostorih. Akti naj se pošiljajo v isto poslopje z naslovom »Ministrstvo za pravosodje, v verskih poslih«.

Pogajanja med Romunijo in Jugoslavijo se prične 8. aprila.

Načrt zakona o turizmu je gotov.

Glavno davčno ravnateljstvo opozarja, da so vsa mesta v finančnih ravnateljstvih polna in ni mogoče nastavljanje novih uradnikov.

Jakob Jeran, starešina okrajnega sodišča v Kočevju, je premeščen na okrajno sodišče v Kozje kot predstojnik. Dosedanji predstojnik dr. Lavrenčič pa v istem svojstvu v Kočevje.

Za vodnega mojtra v hidrotehničnem oddelku, sodišče Celje, je imenovan Josip Peteršnik v Mariboru.

Vesti iz Dalmacije

Split, 5. aprila.

Češkoslovaški prometni minister Najman se je sredi vračal na povratku iz Dubrovnika, kjer je bil na oddihu, nazaj v Prago.

Kipar Meštrović biva v Splitu in dela kip znanega arheološkega učenjaka msgr. don Franja Bulića.

„Ukraden mi je dežnik“

tako morajo večkrat ugotoviti tisti, ki raje kupujejo številne in drage dežnike namesto nepremogljivega dežnega plača trdke DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Kaj je novega

Koledar

Sobota, 6. aprila. Sikst, Viljem, Celestin.

Zrtev politike

Pred mostarskim sodiščem je pričela razprava proti bivšemu blaginju mostarske občine Cernaloviču. Obtožen je, da je poneveril 702.000 Din občinskega denarja.

Obtoženec je svoj čas igral veliko vlogo v političnih strankah in je bil večkratni kandidat za poslance. Agitacija je seveda precej stala in tako je posegel po občinskem denarju. Od leta 1923. pa do nedavno je nadaljeval s svojimi manipulacijami in bil neomejen gospodar v občini, ker je imel v Belgradu mogočne prijatelje. Ko so ti prišli ob veljavo, je tudi Cernalovič dospel tja, kamor je že davno spadal.

Priznava vse in trdi, da je ves denar izdal za agitacijo.

Obsojeni poštni roparji

Te dni se je vršila v Novem Sadu kazenska obravnava proti bivšemu poštному nameščencu Josipu Taffu, ki je v noči na 2. oktobra preteklega leta v družbi dveh tovarišev oropal poštni voz vlaka na progi Sombor—Novi Sad. Taffa, ki je bil že večkrat predkaznovan, je ukradel iz poštnega voza 3 denarne vrečke z vsebino 882.255 Din. Držna tatvina je bila odkrita takoj ob prihodu vlaka v Novi Sad. Poštni sprevodnik Nikolič je tatvino nemudoma javil oblastem, ki so uvedle obširno preiskavo. Dva dni po izvršenem ropu je Taffa popaval v neki gostilni v Kamenici in napravil veliko denarja. Krčmarici je dal shraniti zavitek s 192.000 Din, ostali denar je obdržal pri sebi. Zapitek, ki ga je pri tej priliki plačal, je znašal več tisoč dinarjev, ker Taffa ni gostil samo sebe, ampak tudi neke ženske.

Krčmarju se je zdel petični gost sumljiv in je opozoril nanj orožnike. Istočasno s Taffo sta bila nato prijeta tudi njegova tovariša, ključavničar Luckmann in progovni delavec Bičanič.

Taffa je izvršil rop na ta način, da je v Futoku vstopil na vlak in s stopnice poštne voza opazoval prtljajni prostor. Ko je poštni sprevodnik ta prostor zapustil, je Taffa odprl vrata in z bliskovito naglico pograbil 3 denarne vrečke ter pri naslednji postaji skočil s vlaka. Tu sta ga že pričakovala njegova tovariša. Bičanič je izročil 12.000 Din, Luckmannu pa 17.000 Din.

Taffa je svojo krivdo priznal. Povedal je, da ga je k ropu nagovoril Bičanič, a ponarejene ključke

je poskrbel Luckmann. Za vlom v poštni voz so imeli napravljen temeljit načrt. Ponarejene ključke so prej celo preizkusili na nekem železniškem vozu na postaji. Luckmann je svoj delež skril in se je pred sodniki izgovarjal z lakoto in bedo. Bičanič pa je trdil, da ga je zapeljal Taffa.

Jožef Taffa je bil obsojen na 6 let, Bičanič in Luckmann pa na poldrugo leto težke ječe.

Tragedija na Savi

Pred dnevi se je pripetila na Savi blizu vasi Mačkovec na Hrvatskem pretresljiva nesreča, ki je zahtevala za svojo žrtev dvoje mladih človeških življenj.

Ribič Brandweiner je odplul s svojim motornim čolnom iz Stare Gradiške po Savi navzdol do vasi Dubice. V čolnu sta se vozila tudi okrajni glavar in neki uradnik hidrotehničnega oddelka. V Dubici sta ribičeva sopotnika izstopila in krenila na železniško postajo. Brandweiner se je zvečer odpravil nazaj in vzel s seboj v čoln logarja Nežića in župnika Sparožića iz Mačkovec. Ko so prišli med vasi Dolina in Mačkovec, je hotel ribič k svojemu motornemu čolnu privezati navadni čoln nekega znanega Bosanca, ki je počasi vozil in težko veslal po Savi navzgor. Pri privezovanju čolna pa se je pripetila nesreča, kakršne zlepa ni bilo na valovih Save. Čoln se je nagnil, prevrnil in pokopal pod seboj logarja, ki se je takoj zadušil. Brandweiner in župnik Sparožić sta planila oblečena v vodo in s težko muko plavala proti bregu. Ko se je ribič že prijel za nizko visečo vrbovo vejo, ga je zadela kap in je izginil pod vodo. Edino župnik se je srečno rešil in ostal pri življenju.

Gospod „vicedirektor“ grozi s svojimi zvezami

Ljubljana in vsa Slovenija sta menda zaželeli kraj vsem pustolovcem iz južnih pokrajin države, kajti naši ljudje so skromni in radi nasadejo širokim gestam in sigurnemu nastopu teh pustolovcev. Pred dnevi smo poročali o nekem iniseratnem agentu, ki je slovenske podjetnike ogrožal za najmanj 100.000 Din, sedaj pa tiči v zaporih ljubljanske policije zopet tak pustolovec.

Priklatil se je v Ljubljano z Dunaja. Nastanil se je v enem najboljših ljubljanskih hotelov, v tujščo knjigo pa je lepo zapisal: Budimir Novović, vicedirektor Gradjevinke banke v Belgradu. — V Ljubljano pa je prišel po kupčiji. Drzen slepar, ki je že pred leti bil zapisan v kriminalne arhive ljubljanske policije kot nevaren pustolovec in je tudi osedel dve leti ječe radi goljufije, je v Ljubljani pričel takoj iskati zveze. Šel se je »informirati« na zvezo industrijev za trgovske razmere v Sloveniji. Z znano ljubljansko tvrdko je stopil v pogajanja radi nakupa večjega števila avtomobilov za v Belgrad. Da, če bi gospodje pri tej trdki vedeli, koliko g. vicedirektor Novović premore v gotovini, bi najbrže prekinili pogajanja takoj prvo uro. Goljuf se je dalje hvalil po Ljubljani, da je odprl v Belgradu odvetniško pisarno, drugje se je zopet izdal za zastopnika belgrajske univerze, kot prijatelj Ljube Davidoviča in tako dalje. V hotelu pa je jedel, pil in spal — zastoni. Ko so mu predložili račun, jo je kar hitro popihal. Pa so ga kmalu imeli. Pri aretaciji so detektivji našli pri njem celih 10 par gotovine. Več ni premogel, razen uši, ki jih je tudi pustil v hotelu. Ko so ga aretirali, se je obnašal izredno drzno in grozil detektivom: »Dajte mi samo uverenje o uapenju, pošljite čete več videti!« Detektiv pa mu je odgovoril: »Oh, gospod, pri nas smo se imeli generalne direktorje za goste, pa se bomo vicedirektorja bali!« Pustolovec trdi, da so ga med vožnjo z Dunaja v Ljubljano tatovi okradli za 5500 Din. Izkazalo pa se je tudi, da je na Dunaju dobil 15 šilingov podpore, samo da iz gine iz Avstrije. Goljuf je še v zaporu zelo drzen in vedno zahteva, »neka mu dovolite, da odda brzojavko na Gradjevinso banko v Belgradu, ki mu bo poslala denar. Ali policija ima zelo malo smisla za take »špase« gospodina vicedirektorja.

Hitro - prijetno - brez bolečine

ČISTI - OSVEŽUJE
ŽELODEC IN CREVA
OTR KOM IN ODRASLIM PRASEK
„MAGNA“

Odras i eno veliko, otroci malo žlice v vodi ali mleku
V lekarnah in drogerijah i zavoj s navodilom Din 4—

Hamza Humo:

Nenavaden berač

Nekje v temi ulice se je žalostno zadržala zapuščena mačka. Močan val vetra se je zaglajal, se raztrgal ob ostrih in mrzlih oglih hiš in zaglušil obupno mjavkanje. Nekdo je stal v temi, ali pa se mi je samo tako zdelo. Morda v tej praznoti kdo preži na koga. Kdo bi v pisku vetra skozi zaklenjena vrata mogel razpoznavati krik obupanca?

»Nekam čudno raste; ali je nekje tekla kri nocoj ali pa še bo,« mi je rekla stara Stana, ko je pred menoj nesla grebljo za sneg v hodnik. Njene besede so letele na veter.

To noč se mi je v snu zadelo, da nekdo kliče na pomoč. Zdrnil sem se in takoj pomislil na onega človeka, ki je čakal v temi. Ali drugega dne, dasi je še naprej divjal močan veter, nisem slišal, da bi bila kje tekla kri. Toda ob približno isti uri sem ponoči opazil prav na onem mestu nekoga v temi. Črna senca se zamaže in krene proti meni, a potem začne čudno pogodrnjavati za mojim hrbtom vse bliže in bliže. Posumil sem in se obrnil. Sledil mi je človek. Pod prvo svetilko sem postal. Slaba in motna svetloba obsije lice moje spremljevalca; prav za prav ne lice, ampak neko noro, blede masko zamaščenih brkov. Predme je stopil in njegove temne oči so se polne boli in prošnje uprle vame.

»Berač sem,« je zašepetal.

»Pa ob tej uri, človek!« sem vzkliknil pod svestljivo njegovega pogleda in načina, kako je to izgovoril.

»Ne. Prav za prav nisem berač,« nadaljuje neznanec z istim glasom, »berač sem, pa ne beračim. Skesanec sem, potepuh ali kar koli hočeš, ali verjemi, pošten človek sem. Moral sem te dobiti, kajti že dva dni nisem imel ničesar v ustih. Oprosti, prosim te!«

Neznanec ko da se je nenadno nasrnil in začel pogledovati na obe strani. Videl sem, kako se trudi, da bi nekaj razbral v pesmi vetra.

»Da, oni so,« pravi v strahu, »preganjajo me, neprestano me preganjajo.«

»Kdo te preganja?« ga vprašam v misli, da imam opraviti z norcem.

Ni odgovoril na stavljen vprašanje, ampak je nadaljeval:

»Ponoči, ko zaspiš, slišim v snu njihove glasove. Razgovarjajo se, preganjajo me, ker sem grešnik, strašen grešnik. A oni so trdi, neizprosnji, brezsrčni. O, ti jih gotovo poznaš!«

»Ne, ne poznam jih,« ga naglo prekinem. »Kako da jih ne poznaš! To so oni brezimeni. Nimajo glasu, pa ga čutim. Ne hodijo, pa jih hoditi slišim. Vedno so mi za petami. Pogled jih, prihajajo! Ali jih slišiš?«

Roko je vrgl čez uho in se nagnil na eno stran. Prislusoval je, a oči so mu v strahoviti žeji prodirale v moje lice. Veter je rjovel skozi labirint ozkih ulic. Od daleč nekje je bilo čuti šum narasle reke.

»O, pa ti jih ne slišiš!« je globoko vzdihnil in nadaljeval:

»Enkrat so mi bili čisto blizu. Neko noč, ko sem iz Školja bežal pred njimi. Veš za Školje? Tam je veliko pokopališče, a hribi okrog so višji od teh tu. Da, prav na rob tega pokopališča sem sedel, da bi se odpočil. Noč črna, a nekdo med grobovi joka, težko joča. Ni človeški glas; morda je bil kedaj človeški, pa se je izprevrgel. Najbrže je bil to pokojnik, ki se ni izklesal, ki se še ni bil pokopril. Slišim ta glas in naenkrat opazim, kako so se pritali in prihajajo k meni, prihajajo, da bi slišali ta glas. A on, glas, zaječi pa od strahu zamre. Ali občutiš? Oh, ko bi ti dopovedati znal. Nimajo usmiljenja. Da. Zato bežim pred njimi.«

Roke mu omahnejo ob telo, v obupu po-

Osebnosti

★ **Cerkveno odlikovanje.** Za škof. duhovnega svetnika je imenovan g. Henrik Bukowitz, župnik v Mokronogu.

★ **Podjelena je župnija Banjaloka** pri Kočevju g. Rudolfa Kapšu, ekspozitu na Zdihovem.

★ **Himen.** G. Mate Ujevič, zagrebški dopisnik »Slovenca«, se je poročil z gđ. Marijo Juras iz Splita. Bilo srečno!

★ **Iz vojaške službe.** Po službeni potrebi so odrejeni na službo v rentgenološki oddelk stalne vojne bolnice I. armijske oblasti sanitetni poročnik dr. Josip Kotnik; na službo v mornariško poveljstvo san. poročnik dr. Ante Logar; na službo v strojno šolo san. poročnik dr. Josip Klein; na službo v intendaturo II. pomorskega obalnega poveljstva za intendanta ekonomski major Pavle Culi; za pregledovalca računov admin. kapetan I. razr. Jurij Pregel ter za blaginjske admin. poročnik Maks Jurič in na službo v III. pomorsko obalno poveljstvo kapetan fregate Vladimir Pfeifer. — Upokojen je narednik-vodnik Franjo Begonja, na službi pri zagrebškem vojnem okrožju.

Ostale vesti

★ **Umrla je** dne 3. aprila po daljši bolezni Kos Jožefa po domače pri Dimi v Spod. Hotišu pri Litiji v starosti 74 let. Bila je dobra in skrbna mati, ki je vzgojila svoje otroke v krščanskem duhu. Ohranimo ji blag spomin.

★ **Spremembe v potniškem prometu na progi Kranj — Tržič.** Na progi Kranj — Tržič bo vozil počasni od 8. aprila 1929 dalje vsak ponedeljek mešani vlak št. 8533, odhod Tržič 9.48, prihod v Kranj 10.35 in vlak št. 8536, odhod Kranj 12.50, prihod Tržič 13.39.

★ **Sadjarški odbor za okraj Radovljica** priredi tekmo meseca aprila in maja t. l. pet celodnevni poučnih tečajev za precepljanje in oskrbovanje sadnega drevja, in sicer: Dne 14. aprila v Gozdu pri Kranjski gori v hiši št. 14. Dne 21. aprila na Smokuču pri Breznici pri Janezu Zupanu št. 39. Dne 25. aprila v Nomenju v Bohinju v tamk. šoli. Dne 28. aprila na Čenčiji pri Sv. Križu nad Ječnicami v šoli. Podajal se bo najpotrebnejši teoretični in praktični pouk iz sadjarstva. Vabijo se vsi zainteresirani, posebno pa mlajši posestniki in mladenički obilni udeležbi. Priporočila pa se, da prinese vsak udeleženec s seboj cepilno orodje, oziroma vsaj oster nož. Vsak tečaj prične ob osmih predpoldne. — Sadjarški odbor za okraj Radovljica.

★ **Inozemski tisk.** Božarski list »Mladežka Duma« organ omladine socialistične organizacije, je radi članka »Prevrat v Jugoslaviji«, v katerem piše zoper zakoniti red v naši državi, in nemški list »Freudenthaler Zeitung«, ki izhaja v Freudenthalu v Češkoslovaški in piše zoper koristi naše države, je prepovedano uvažati in razširjati v naši državi.

★ **Nov telefonski imenik** direktorije pošte in telegrafa v Ljubljani Direktorija bo v kratkem izdala nov telefonski imenik za celo Slovenijo. Ta imenik bo vseboval tudi že nove številke avtomatske centralne v Mariboru. Za delno kritje stroškov se sprejemajo za imenik oglasi, in sicer od vsakogar, če je telefonski naročnik ali pa ne. — Oglase sprejema vsaka pošta.

★ **Knjigarna gospe Marije Radič.** Pod tem našim objavljamo »Vreme« to notico: »V izložbi Slovenske knjigarne gospe Marije Radič v Jurijčevi ulici št. 1 so bile daljši čas razstavljene slike pokojnega Stefana Radiča. Postavljene so bile na avtomatičen instrument, ki je igral »Lijepo našo domovino« in Radičev »Hrvatsko narodno molitev«. Policija pa je včeraj odredila, da se slike zaplenijo. Zaplomba je bila takoj izvršena in o tem je bila pisмено obveščena gospa Marija Radič.«

★ **Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca** povzroči časa naravne »Franz-Josef«-grenčice, zavžita vsako jutro na tešče, breznaporno, lahko odvajanje. Strokovni zdravniki za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da »Franz-Josef«-voda zanesljivo in brez vsake težkoče učinkuje celo pri težkih slučajih srčne zaklopnice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

gleduje okrog sebe in ko da mu je pravkar palo na misel, reče:

»Ali ko bi jih ne bilo, teh glasov, bi, zdi se mi, znorel. Pomisli! Vse tiho, mir, praznota. Strašno! Tedaj bi šele prišlo ono najhujše.«

»Kaj?« ga nehotе vprašam.

»Pa sam bi ostal z njim, z grehom.«

»S kakšnim grehom.«

Globoko zavzdihne, stisne pesti, strese se, pa mi vrže v lice:

»Veš! Lastno mater sem pretepal.«

»Zakaj je ne prosiš odpuščenja?«

»Umrla je,« zašepeta in spusti glavo.

Tudi mene obide neka žalostna praznosta. Veter se vse huje zaletava. Midva stojiva sama v črni noči. Z oči, ki so mnogo trpele, me je gledal. Ko da je ta razvalina človeška oni trenutek čutila več ko tisoč drugih, zdravih in sitih, se mi je zadelo. V tem izpitnem človeku je vstala tolika ljubezen, da bi široko svetila, ko bi imela žarke.

Grenko, ko v očitjanju je nadaljeval:

»Moj Bog, kako zverinski človek sem bil! Kako grda je bila kri v meni. A ona, mati, dobra ko kruh. Pravi: Sinek, kaj ti je? Kaj si tako zaprt? — A jaz so samo od strani premerim in škripnem z zobmi. Res. Nekaj me je bilo obsedlo. Moč, mladost; pijača. Joj, pijača! Kako mi je sedaj gnusna! Ona, sirota, me je hotela pobožati, a meni je nekaj palo čez oči, pa sem udaril. Oh, oh!«

Neznanec grabi z rokami za glavo in se začne ves tresti. Namesto joka so samo suhi, hreščeči vzdihli drli iz njega.

»In potem, ko je umrla, je prišlo nekaj nadme, nekaj je počilo v meni. Z drugimi očmi sem gledal svet, v prsih mi je nekaj začelo, srce se mi je razmehčalo od solz. Cel svet bi objel, pokleknil bi predenj in na kolenih bi ga prosil odpuščenja.«

★ **Spor med zagrebškimi mesarji in gostilničarji.** Med zagrebškimi gostilničarji je nastalo veliko ogorčenje radi odredbe mestne občine, ki prepoveduje gostilničarjem klati jagnjeta in mlade pujske (odojke), češ, da je to mesarski posel, ki spada absolutno v področje strokovnjakega mesarskega noža. Zagrebški gostilničarji so sklicali sejo, na kateri so se energično zavzemali za svoje stare pravice glede klanja jagnjet in pujskov. Ker so baš gostilničarji najboljši konsumenti mesarjev, je gostilničarjem naravnost nerazumljivo, kako so mogli mesarji izposlovati pri mestnem zastopstvu tako odredbo. V vlogi, ki so jo naslovili zagrebški mesarji na mestni magistrat, utemeljujejo svoje stališče z zakonom o pobijanju okuženja, ki je izšel lani, in pa na okolnost, da samo mesarji znajo spretno klati jagenjke in prašičke, držee se vseh principov sodobne veterinarske higijene in da na ta način ne more biti nikoli v nevarnosti zdravje tistih, ki bodo jagnjetino jedli. V nasprotnem slučaju pa, da ne morejo prevzeti nikake odgovornosti za one jagenjke in pujske, ki jih bodo poklali gostilničarji sami in jih servirali svojim gostom. Itd. Gostilničarji pa zopet pravijo, da bodo razpisali plebiscit, kdo naj kolje za gostilne jagenjke in pujske. Zagrebškemu velikemu županu bodo izročili gostilničarji radi te zadeve posebno spomenico, enako predsedniku vlade, g. Petru Živkoviču.

★ **Vreme.** V Ljubljani je včeraj kazal barometer ob 8 759.5 mm, toplomer največ 5°C, najmanj —1°C. Ozračje mirno, nebo oblačno. — V Mariboru je kazal barometer 758.2 mm, toplomer največ 5°C, najmanj —5°C. Ozračje mirno. Novega snega 7 mm. — V Zagrebu je kazal barometer 759 mm, toplomer največ 5°C, najmanj —1°C. ozračje mirno, nebo poloblačno. — V Belgradu je kazal barometer 758.5 mm, toplomer največ 6°C, najmanj —1°C. ozračje mirno, snežilo je 12 mm. — V Sarajevu je kazal barometer 757.4 mm, toplomer največ 5°C, najmanj —3°C, ozračje mirno, nebo oblačno. — V Skoplju je kazal barometer 761 mm, toplomer največ 5°C, najmanj 2°C, ozračje mirno, dežja 4 mm. V Splitu je kazal barometer 755.8 mm, toplomer največ 13°C, najmanj 3°C. Pihala je močna burja. Nebo jasno.

★ **Res »napredna« občina.** Novo imenovani občinski komisar v Stari Gradiški Ivan Tiljevič je obenem s petimi občinskimi odborniki odstopil od svojega mesta ter utemeljil svoj korak s tem, da večina občinskega sveta nima nobene volje za napredek občine. Tako je bila brisana postavka v višini 2000 Din za nabavo plemenitih sadnih dreves iz oblastne drevesnice. Nadalje je ta napredna občina črtala iz proračuna vse postavke za ceste in izdatke za zdravje. Občinski zdravnik da je nepotreben, ker mora vsak sam skrbeti za svoje zdravje. Tudi občinsko babico so odklonili. Glede treh plemenitih bikov, ki jih je imela nabaviti oblast za občino, pa so sklenili, da se ti takoj prodajo, ko pridejo v Stari Gradiško. Ni čuda, če se je komisar zahvalil za čast biti občinski upravitelj v tako »napredni« občini.

★ **KOT NOČ IN DAN** je razlika, ako ne rabite raznih poceni sredstev za pranje, ampak vzamete ZENSKO HVALO in SCHICHT-ovo TERPENTINOVO MILO. Poglejte naš današnji oglas!

★ **ČASTITI DUHOVŠČINI** se priporoča šamisete, pralni in kavčukasti ovratniki. Na željo se pošlje tudi po pošti. Jožica Asič, Ljubljana, Poljanska cesta 35.

★ **KLOBUKI** za spomladansko sezijo pravkar dospeli. Oglejte si izložbo. P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Nalezljivim klicam pretrga življenja nit
kdor redno seboj nosi

Formamint

najstarejše razkuževalno sredstvo za usta in grlo
v času prehladov, ki ima izborni okus.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Poskušnja in brošura brezplačno pri
Bauer & Cie., Berlin SW 48, Friedrichstraße 231

Nisem imel besedi, da bi ga potolažil. Tako majhnega sem se čutil pred tem velikim skesancem. Kljub vse njegove bedne zunanosti je toliko sile, one velike, človečanske sile bilo iz njega.

»Pa nič zato, ker sem one dni toliko trpel in ker sedaj trpim,« nadaljuje; »dneve prenovljenja jih imenujem, zato ker sem v teh dneh postal človek. Ali razumeš? Iz zveri sem postal človek. He!«

Prst vrže na čelo in se mi zagleda v zenice.

Po vsem tem nisem vedel, kaj bi sodil o tem človeku. Celo dvomit sem začel, da obstoja. Zbal sem se, da nisem znorel.

»Vem, da ti je vse to nenavadno,« pravi dalje, ko da mi misli razbira, »ali povem ti, da vršim veliko poslanstvo na tem svetu. Trpim, da bom zmagal. Ali razumeš? Sele za tem mojim trpljenjem bo prišla prava sreča.«

»Pa ti si ko neki mesija,« sem se ga usodil prekiniti.

»Vsi smo mesije, ako trpimo za obče dobro; to je stara stvar. Ali breme, ki ga nosim jaz, je le majhen del onega velikega, nam vsem skupnega poslanstva.«

Za trenutek zastane pa nadaljuje:

»To je vse, kar sem ti hotel reči. Morda se bova še kedaj srečala. Ker jaz blodim okrog, bežim pred njimi in trpim, da bom zmagal.«

»Sedaj mi je šele nejasno, koga to ime-nuješ — oni?« mu rečem.

»To je strah pred zlom,« mi odgovori.

Hotel je iti.

»Ali ti morem kako pomagati?« pripomnim z očitno negotovostjo v glasu.

Grenko se je zasmejal:

»O, ni treba, prijatelji! Vseeno, če sem lačen. Ne prosim kruha. Prosim samo odrešenja, prosim odpuščenja.«

(Iz srbsčine Tone Potokar.)

Profesor

Samuel Prescott

na tehniškem inštitutu v Bostonu,

je došel po svojem triletnem raziskavanju ki je stalo do 40.000 dolarjev, do končne-
ga zaključka;

„Zdravo je kavo piti“.

Julio Meinl, uvoz kave

Ustanovljeno leta 1862.

Ljubljana

Nočna služba lekarn,

Nočno službo bosta opravljala: Sušnik na
Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski
cesti.

**Zopet avtomobilski karamboli
na Miklošičevi cesti**

Miklošičeva cesta je postala zadnje čase res
pravi kraj karambolov. Komaj se je poglobil raz-
burjenje radi karambola v sredo zvečer pred ju-
stično palačo, že je prišlo včeraj popoldne do nove
nesreče na križišču Dalmatinove in Miklošičeve ce-
ste. Trčila sta tokrat rešilni avto in eden novih
Pečnikarjev avto. Rešilni avto je nekaj mi-
nut pred štirimi popoldne privozil po Dalmatinovi
ulici. Peljal je preko potokarice iz St. Vida v bolni-
šnico. Po Miklošičevi cesti pa je privozil v istem
hipu od franciskanske cerkve v smeri proti ko-
dvoru Pečnikarjev avto. Oba velika avtobusa
sta trčila pri sprednjih delih. Avto je bil takoj
prevrnil, šipe so zazvenele ter se razletele v tisoč
koscev. Tudi rešilni avto se je takoj moral ustaviti.
Na mah se je nabralo na kraju nesreče več sto ljudi
in tudi stražniki so bili takoj na mestu. Rešilni
avto, ki ga je šofiral g. Zganjar, je mogel čez ne-
kaj minut odpejati dalje, kljub poškodbam; v pre-
vrnjeni Pečnikarjev avto pa se je uprlo vse pol-
no rok, in po krepkem naporu ter nekaj »horuk«
klicih je avto stal zopet na kolesih. Sreča v ne-
sreči je bila, da ob času karambola ni bilo v avto-
busu nobenega potnika in tudi šofer Pucelj ni do-
bil nobene poškodbe. Pač pa sta oba avta precej
poškodovana. Rešilnemu avtu sta se pokvarili
kolesa in vzmeti ter bodo popravila veljala okrog
10.000 Din. Pri Pečnikarjevem avtobusu pa so se
razdrobile štiri velike šipe, zelo poškodovani je
hladilnik, blatniki in pnevmatika. Popravila bodo
veljala 3000 do 4000 Din. Kriv pri nesreči najbrže
ni nihče, najmanj pa šofer rešilnega avta, kajti dru-
gi vozniki morajo dati rešilnemu avtu prednost.

Na ul'co jih podi...

Ljubljana, 5. aprila 1929.

Nedavno je »Slovenec« priobčil žalostno sliko
bednih razmer, v katere je bila pahnjena mlada
tuberkulozna mati s tremi majhnimi otroci. Dopot-
ovala je iz Trsta, kjer je njen mož izgubil službo in
prepuštil družinico usodi. Do danes o njem še ni
nobenega sledu.

Uboga mati z otročičema se je zatekla k star-
šem svojega moža, ki stanujejo v neki mestni ba-
raki za klavirno. Tretjega otroka je pustila pri svoji
materi v Trstu. Hrano dobivajo v mestni ubožnici.
Tašča je sprejela snaho in vnučka ljubeznjivo,
saj je to družinica njenega nesrečnega sina. Takoj
je bila pripravljena deliti s sirotami streho in vse,
kar premore njena borna shramba. Tako se je stis-
nilo v neveliko sobo v baraki osem oseb. To »sta-
novanje« jim služi za spalnico, kuhinjo, drvarnico.
Govoril sem s taščo in bolno snaho, ki je držala
v naročju svoje najmlajše dete.

»Kako živite?»

»Tako, da se Bog usmili, gospod,« je tožila
stara žena.

»In vi, ste že dobili kake vesti o svojem možu?»

sem se obrnil k mlajši.

»Od njega nobenih. Nekdo je prišel iz Trsta in
povedal, da so te dni potegnili iz morja dvoje mo-
ških trupel. Ker sta bili že v razpadajočem stanju,
se ni dalo ugotoviti, kdo sta utopljenca. Eden izmed
njih je imel rdečo ovratnico, prav tako, kot jo je
nosil moj mož.« Zaihtela je in sklonila upadli obraz
nad dete v naročju.

»Kdo skrbi sedaj za vas?»

»Magistrat nas podpira, druge pomoči nimamo.
pa nas podi na ulico.«

*

Apeliramo na blaga srca, naj priskočijo na po-
moč tej bedni družini. Morda bi sirotam kdo mogel
odstopiti vsaj prazno sobo, da bi bile zaščitene pred
šikanami brezsrčnih človeka in da bi svojo ne-
srečno usodo preživljale vsaj v miru. Kdor bi bil
pripravljen pomagati tuberkulozni materi in njenim
otrokom, naj se blagovoli osebno ali pismeno javiti
urodniku našega lista, ali pa socialnem uradu na
mestnem magistratu.

Chlorodont

Velika tuba Din. 13.—, mala tuba Din. —

Poslajte nam ta oglas kot tiskovino (omot se zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 8.

© Ustavljen sprejem v mestno ubožnico.
Mestni magistrat je odredil, da se do nadalj-
nega v mestno zavetišče za onemogle v Jap-
ljevi ulici sprejemanje ustavi, ker je ubožnica
prenapolnjena z oskrbovanci.

© Gradbena akcija. Poročali smo že, da bo
teta gradbena akcija v Ljubljani znatno manjša kot
lani. Prav malo bodo gradili tudi zasebniki. Do-
sedaj je na gradbenem uradu vloženih samo okoli
20 prošelj zasebnikov, ki bodo po večini vsi zidali
le pritlične in enodružinske hišice na robu mesta.

© Nesreča pri delu. V jami pri pokopališču
Sv. Križa tare sedaj mestni valjar gramoz. Ko so
hoteli popoldne delavci načrpati vode v valjarjev
hotel popodne delavci načrpati vode v valjarjev
roko in mu jo zmečkal. Poškodovani delavec Ivan
Zibert je prišel kar sam na rešilno postajo in se
je dal tu obvezati. Zibert je hudo ranjen, vendar
pa bo na roki okrevaj, ker kosti niso poškodovane.

© Pomanjkljiva razsvetljava. Pod tem na-
stovom smo pred časom že opozorili mestni magi-
strat na skrajno pomanjkljivo razsvetljava na Do-
vozni, sedaj Vilharjevi cesti. Ker se do danes v
tem oziru razmere na tej cesti niso nič zboljšale,
ponovno opozarjamo na egiptovsko temo, ki vlada
ponoči za glavnim kolodvorom in kurilnico. Iz-
kušnja uči, da se po periferiji vedno potikajo
temni elementi, ki ogrožajo osebno varnost pasa-
ntov. Pogosto se dogaja baš na tej cesti, da morajo
bežati mlade ženske pred vsiljivimi nadlegovalci,
ki iščejo temnih, slabo razsvetljenih krajev za
svoje nepoštenne namene. Prebivalci barak za kolo-
dvorom, kakor tudi oni, ki hodijo po Dovozi cesti
v večernih in nočnih urah v Zelena jama itd., bi
nujno želeli, da bi dal mestni magistrat to cesto
čim prej primerno razsvetliti.

© Hitro izsleden tat. V drobni notici smo
zadnje poročali, da je neznan tat ukradel dne
2. aprila zdravniku dr. Kralju v bolnišnični klobuk,
suhnjeto suknjo, vredno vse skupaj 1880 Din.
Naslednjega dne, 3. aprila pa se je zgledal v bol-
nišnični star možakar in prosil, naj ga radi dveh
težkih boleznih, ki jih ima, sprejmejo v bolnišnico.
V bolnišnici pa je gospodična, ki je prejšnji dan
opazila tat, spoznala v tem bolniku onega, ki je
ukradel dr. Kralju. Tat so aretirali in policija je
ugotovila, da je to 50 letni Franc Otorepec, doma
od Sv. Petra pri Medvedjem selu pri Celju. Otore-
pec je znan vilmolec in specialist za tatvine suknj.
Dosedaj je bil že 19 krat kaznovan. Mož je res hudo
bolan, svojo bolezen pa raje izrablja za povod, da
pride v bolnišnico, kjer redno kaj pokrade. Na po-
liciji je odločno tajil, da bi ukradel dr. Kralju
suknjo in je trdil, da je ravno tedaj prišel iz
Celja. No, policija je kmalu ugotovila, da je bil že
ves mesec stalen gost v neki predmestni gostilni,
nosil pa je očala. Izdal se je za uradnika in se
rad pobahal z denarjem, češ: »Mi uradniki imamo
ter plačeval za družbo in ženske. Ljudje so mu ve-
rjeli, da je uradnik in tako je lahko prodal pokra-
dene suknje. V mesto samo se Otorepec ni upal
mno, ker je bil že pred leti izgnan iz Ljubljane,
kakor tudi iz Maribora. Policija je ugotovila tudi,
da je dne 5. marca raz hodnik L. državne gimna-
zije ukradel dijkoma Borisu Trampužu in Mari-
jano Pogrebniku zimski suknji. Druge tatvine pa bo
še ugotovila temeljita preiskava, ki se vrši sedaj.
Suknjo dr. Kralja je policija že našla in jo že
vrnila lastniku.

© Zapeljevec tujih žen. Pred mesecem dni je
izginil iz Ljubljane zanimiv parček: možki je bil
znan ljubljanski postojak, ženska pa žena pošte-
nega ljubljanskega, mati petih malih otrok. Ženska
je možu ukradla znesek 2000 Din in ušla s pustolov-
cem. Ta je po precej časa prišel s svojega znanca,
naj mu posodi kovčeg za toliko časa, da bo z ne-
umnim b'bo zapravil tistih 2000 Din, potem jo bo
tako in tako pustil. Parček se je res ustvil v Za-
grebu, toda tistih 2000 Din je bilo kmalu konec.
Kot je že sprva nameraval, tako je zapeljevec tudi
izvršil. Nemno žensko je res pustil in se zopet
vrnil v Ljubljano. Ali tu ga je snoopal stražnik in
ga aretiral. Ženska pa niti v Ljubljano ne more,
ker ji je zapeljevec pobral ves denar in se tudi ne
upa vrniti k zapuščenemu možu. Zapeljevec se bo
sedaj odpravil radi sodelažbe pri tatvini.

© Premenovani koncerti. Muzika dravske di-
vizijske oblasti bo priredila promenade koncerte
od 7. aprila dalje vsako nedeljo med 11. in pol 13.
uro na prostem pred gradom Tivoli.

Maribor

□ Preminula je Marija Prah, soproga kroja-
škega mojstra, stara 22 let. Pogreb danes ob triletni
na 16 na mestnem pokopališču v Pobrežju.

□ Mariborski planinci so imeli v četrti
zvečer svoj občni zbor. In so prišli v lepem šte-
vilu znani mariborski ljubitelji planin. Iz poročil
posameznih funkcionarjev je bilo posneti živahno
delovanje tukajšnje podružnice SPD v pretečenem
poslovnem letu, ki je polagala važnost na popula-
rizacijo planinstva (predavanje o Mt. Everestu),
preureditev in dograditev posameznih koč, zlasti
pa pospeševanju in gojitvi zimskega športa, ki je
zlasti v letošnji zimskošportni sezoni prišel do ve-
ljave in nepričakovanega razmaha. Pri volitvah se
je izvolil sledeči odbor: Dr. Senjor, nabehnik; ravnatelj
Zupančič, 1. podnačelnik; inž. Jelenc, 2. pod-
načelnik; Gajšek, tajnik; dr. Snuderl, blagajnik;
dr. Orožen, nabehnik zimskošportnega oddelka; Sko-
fič, nabehnik markacijskega oddelka; dr. Sekula,
zdravstveni referent; Rotler, gospodar; Kravos,
Majer, Strušnik in Beraj odborniki. Kot namesti-
niki se izvolijo: Soršak, Pagon, dr. Bergoč in prof.
Baš Primarij dr. Černič ter inž. Štajner računski
preglednik.

□ Na današnjem koncertu v Unioni ob 8
zvečer izvajajo učiteljski zbor sledeči spored: 1. L.
M. Skrljanec; Marija in mlinar, Meš. zbor. 2. Pa-
pandopol-Pečič: Pjesme svatovske. 1. Kad krenu
svatovi. 2. Kad igra kolo. 3. Kad odvedu nevestu.
4. Kad djevojka prima dobro molitvu. Meš. zbor.
Sopran solo poje ga. Majja Srozičeva, operna pev-
ka iz Zagreba. 3. M. Kogoj: Vrabci in sirašilo. Meš.
zbor. 4. E. Adamič: Kata. 1. Modra Kata. 2. Lepa
Kata. 3. Zvesta Kata. 4. Srečna Kata. Dva žens-
ka zbora. 5. Stolzer-Slavenski: a) Romarska Zen.
zbor. b) Fliček veli, da se ženil bude. Zen. zbor s
spremljevanjem klavirja. Pri klavirju g. dir. Heri
Svetel. 6. E. Adamič: Svatovske. Meš. zbor. — Kon-
cert vodi dirigent Srečko Kumar. — Vstopnina se-
deži 30, 20, 15, 10 Din, stojči 7 in 4 Din. —
Predprodaja pri g. Zl. Brišnikar in pri g. Höferja.

□ Sejsko poročilo. Na današnji sejski
dan je bilo pripeljanih 196 svinj. Cene za mlade
prašiče od 5—10 mesecev 125—750 Din; kg žive
teže 10—12,50, kg mrtve teže 16—18 Din. Prodanih
je bilo 122 konadov.

□ Požar. Kakor nam poročajo iz Slatkega
vrha ob avstrijski meji, je požar uničil tamkaj vsa
gospodarska poslopja veleposelnika Köhrerja. Vsa
živina je poginila v plamenih. Podrobnosti še niso
znane. Glede vzroka se domneva, da je podtaknjen
od zločinske roke.

□ Podlegla. Kakor je že poročal »Slovenski
liste« pretekli tórek, je na velikonočno nedeljo na-
padel na nekem travniku pri Sv. Juriju maskiran
neznanec 20 letnega kmetskega sina Andreja Ederja
ter mu porinil nož v trebuh, da so mu izstopila
čreva. Težko ranjenega Ederja so takoj prepeljali
v tukajšnji bolnišnico, kjer pa je včeraj podlegel
težkim poškodbam. Krivca doslej še niso izsledili.
— Pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu pa je 15 letni
Ivan Lep na velikonočni ponedeljek s'rečal z mož-
narjem, ki se je pa pretčasnó sprožil. Izstrel je
ubogemu fantu zdrobil in docela razmesaril nogo
nad kolenom. Tudi Lep je podlegel poškodbam.

□ Dvomesčni nedeljski tečaj za šivanje
oblek, ki ga priredi Slov. žensko društvo, se začne
v nedeljo, dne 7. aprila ob pol 3 popoldne v Can-
karjevi šoli III. nadstropje. Prijave se še spre-
jemajo.

Mariborska poroča

Maribor, 5. aprila.

RADI GOLJUBIJE NA ZATOŽNI KLOPI

Prišel je konec m. l. 1927. gornjedupleški kro-
jač Ivan Sattler, razpečevalce vrednostnih papir-
jev družbe »Tehna« v Ljubljani, k pisarniku Ja-
kobu Grandlu v Vombahu ter mu prolat 7 ob-
veznic vojne škode. V smislu dogovora z navede-
no družbo »Tehna« si je Sattler smel pridržati
prvi obrok, ki je znašal 40 Din za eno pravo
srečko. Nadaljnje obroke je kupec plačeval po
poštnih položnicah. Grandl bi imel torej za kup-
ljenih sedem srečk plačati prvi obrok v znesku
280 Din. Ker pa ni imel pri sebi toliko denarja,
se je Sattler za enkrat zadovoljil s 140 Din, pozne-
je pa je navzlic že izplačani vsoti izterjal še 280
dinarjev. S tem je Grandla opeharil za 14 kova-
čev. — Grandlova žena pa je kupila eno srečko
drž. loterije. Sattler se je zadovoljil z vsoto 20 Din.
Čez par dni pa je obtoženec prisodil k Gra-
dlom ter naznanil veselo novico, da je doletela
srečka zadela znesek 400 Din. Grandlu mu je
izročila srečko, da dvigne on sam denar. Nazaj ni
bilo ne Sattlerja ne denarja. — Prav hudo na je
zlorabil obtoženec lahkovernost Elizabete Radako-
vičeve v Ciglenah Brez vsakih goljufivih namer-
nov ji je prodal 10 obveznic vojne škode, pozneje
pa še en zlatnik. Sattler je takoj pogrnjal svojo
lahkovernost. Natvezil ji je, da dobi za 25.000 Din,
ki jih plača pri zavarovalnici, že 8. septembra
1928 celih 73.000 Din v zlatu. In je revica verjela
ter plačevala v obrokih, da je izplačala do septem-
bra 1928 vsoto 22.000 Din. Proti koncu pa je Ra-
dakovičeva prišla dvomititi; pisala je družbi
»Tehna« v Ljubljani in tako je prišla goljufija na
dan. Obtoženi Sattler priznava, da je prejel od Ra-
dakovičeve znesek 22.000 Din; zatrjuje pa, da je
sproti odvajal omenjene zavarovalne premije ne-
znanim gospodom, ki so prihajali k njemu v avto-
mobilih. Izkazalo pa se je pozneje, da ni Rada-
kovičeva zavarovana niti pri ljubljanski »Slaviji«
niti pri belgajski komandanti družbi »Slavija«, ki
se pa sploh ne peča z zavarovanjem.

Senatu je predsedoval dss. Zemljič; dss.
dr. Tombak in dr. Senior volanta. Obtožbo za-
stopa namestnik drž. pravdnika Sever. Zagovor-
nik dr. Hojnik, zapisnikar dr. Dev. Razprava
je trajala do 11. dopoldne. Porotniki so soglasno po-
trdili vprašanje goljufije in je bil obtoženi Sattler
obsojen na 5 let težke ječe ter izplačilo 22.000 Din.

IN ZOPET JE TEKLA KRI

Jesip Pesek, 22 let star, posestniški sin iz
Trnitič, je bolji prepešak sorte. To se je pokazalo
tudi na Stefanovo, ko se je nahajal v gostilni
Franca Domanjka pri Sv. Marjeti na Dravskem
polju. Najprej je hodil iz sobe s sobo ter nagajal
plesalcem. Sploh je bil ves čas naleten in na-
silen. Malo je manjkalo, da ni navalil z nožem na
pos. sina Adolfa Lesjaka. Nato so ga sicer spravi-
li v kuhinjo, kjer so mu cajali črne kave. Ta bi
se pomiril in da bi ne nadlegoval gostov. Končno
pa se mu je posrečilo, da je neopaženo smuknil
iz kuhinje v gostilno, kjer je razsajal z nožem v
roki preko miz, da so zaženketali kozarci in s'e-
klenice. Pomirili ga je hotel pri tem pos. sin Mi-
hael Kalčič, ki je tudi imel nož v rokah. Spopad
je bil neizogiben. Med oba se je vrnul Friderik
Bohak, ki si je priznaval, da bi preprečil obračun
z nožem. Toda obdolženec J. Pesek je preko Bo-
baka zabdel Mihaela Kalčiča z nožem tik nad
levo ključnico tako, da je ranjenec rali izkrvavite
podlegel zadoblenim poškodbam. Obdolženec se
zagovarja, da je ravnal v silobranu. Izpovedbe po-
samenih prič pa temu njegovemu zagovoru izpod-
mikajo tla v občutni meri.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanje uboja
in z 9 : 3 glasovi zanikali vprašanje silobrana, na
kar je bil obtoženi Pesek obsojen na 4 leta težke
ječe z običajnimi poostitvami ter na povračilo
škode materi pokojnega Kalčiča.

Celje

□ Stermečkijevo h'šo na vogalu Kr. Petra
ceste in Prešernove ulice so začeli popravljati.
Nizka stavba res ni bila v razmerju z obsežnostjo
in renomejem trdnje Stermečki. Sedaj bodo hišo
dvignili za eno nadstropje in bo ta del mesta s
prenovljeno stavbo mnogo pridobil na reprezenta-
tivnosti. Dela izvršuje trdnja Goligranc.

□ Usmiljenim srcem! V neki vasi blizu Ce-
lja živi vdova po invalidu. Je v skrajni bedi, radi
katere je prav za prav tudi mož-invalid bolj umrl
kot pa radi bolezni. Vdova ima tri male otroke ške,
v kratkem pa pričakuje četrtega. Izključeno je, da
bi se mogla preživeti brez velikodušne pomoči do-
brih ljudi. Apeliramo tem potom na dobrotu srca,
da naklonijo iz svojega nekaj za to ubogo družino.
Darove v naravi ali v denarju je izročati podružnici
»Slovenec« v Celju, kjer izveste lahko tudi druge
podatke o revščini te družine.

□ SK Celje. Teniš sekcija. Vljudno in nujno
vabim vse zainteresirane teniš športa, ki žele tudi
letošnji teniš igrati na povečanem tenišišču SK
Celja v mestnem vrtu, da to takoj, najkasneje pa
do 15. t. m. javijo ter istočasno poravnajo zadevne
pristojbine pri g. Tone Kopčarju v trgovini Fišer
in drug na Kr. Petra cesti. Javiti se morajo tudi
oni, ki so že lani igrali, in sicer radi razdelitve ur
in sličnega. Igrišče poseduje sedaj tri prosore in
bodo tako lahko igrali še novi člani kot tudi ne-
člani. Na poznejše prijave se načelstvo kluba ne bo
moglo ozirati, zato ne zamudite roka! Igralni red
bo strog in igranje brez legitimacije nedovoljeno.

Za zjokati se je
če postane moč, katerega muči
glavobol, malodušen. Temu se
lahko izogne, kajti

Pyramidon
Tablete

nam prinesejo pri teh kakor
pri drugih bolečinah brzo
pomoč. —

Pristne samo v originalnem zavoju
„Meister-Lactin“.

Dopisi**Novo mesto**

Podružnica Jugoslovanske Matice v Novem
mestu ima svoj redni občni zbor v petek, 19. aprila
1929, ob pol 8 zvečer v mali dvorani Narodnega
doma. Na dnevnem redu so poročila predsednika,
tajnika in blaginajnika ter volitve. Ker obeta biti t
občni zbor izredno zanimiv, pričakujemo polno-
številne udeležbe. — Odbor.

★ Vinski sejem v Novem mestu, ki ga pri-
redi kmetijska podružnica v zvezi s podružnico vi-
narskega društva, se vrši v ponedeljek dne 8. t. m.
Pričakuje se precejšnji obisk zlasti iz Ljubljane,
ker se bodo nudila vina novomeške okolice in z
bližnjih vinskih gor in v nakup razmeroma po-
zmernih cenah.

Kočevje

Sanacija mestne hranilnice in posojilnice. V
svrhu nadalnje sanacije Kočevskega mestnega de-
narnega zavoda, se je odločila premoženjska uprava
mesta Kočevja v svoji zadnji seji, da dovoli mestni
hranilnici v Kočevju najem posojila 2.000.000 Din
pri kakšnem pupilarnovarnem den. zavodu. Pre-
moženjska uprava mesta Kočevja se obveže, da bo
za nadaljnjih 20 let plačevala od tega posojila tekoče
letne obresti kakor tudi amortizacijsko kvoto. Mest-
na hranilnica pa se mora zavezati, da bo dolg po-
vrnila kreditorju, čim bo zmogla, event. tekoče
letne obresti in amortizacijsko kvoto pa premoženj-
ski upravi. Dalje mora sedanji direktorji Mestne
hranilnice predložiti premoženjski upravi natančen
sanacijski načrt. — S tem sklepom odbora premo-
ženjske uprave mesta Kočevja se je postavil mestni
denarni zavod že na trdno bazo.

Iz zadnje seje Kočevskega občinskega odbora.
Na zadnji seji so se sprejeli sledeči sklepi: V Kra-
jevni šolski odbor se izvolijo g. Rom Matija, trgo-
vec; Fister Franc, kaplan in inž. Stielci, upravitelji
gozdnega urada. — V domovinsko zvezo se sprej-
mejo: Turžanski Hinko, Jarc Josipina, Javorek
Teodor, Banič Anton, Lukavečki Jurij in Kresse
Franc. Pogojno se sprejmejo Trampuž Maks, Brun-
ner Anton in Vodopivec Josip. Vsi z družinami. —
V višji položaj razred sta pomaknena g. Bižol
Ivan, mestni tajnik in g. Čuk Tone, občinski urad-
nik. — Priporočila se izdala koncesije zidarskega
mojstra g. Rudolfa Tankeja.

Okrog 180 parcel na dražbi. Na predlog za-
btevalce stranke Mestne hranilnice ljubljanske so
bo izdružilo v mesecu aprilu okrog 180 parcel in
stavbišč. — Dne 2. maja pa bo na javni dražbi pri
tukajšnjem okrajnem sodišču prodana vila »Kajfež«
z vsemi pritliklinami ter žaga pri kolodvoru z vsem
inventarjem.

Stavbna akcija. Svoje hiše si bosta zagradila v
natrajšem času g. Karel Braune, usnar in g. Pi-
celj Alojzij, vlikovodja. Prvi bo zgradil svojo eno-
nadstropno hišo zraven novega g. silnega doma,
drugi pa dvonadstropno hišo nasproti vile dr. Mau-
rerjeve na Ljubljanski cesti.

Laško

Licencovanje bikov se bo vršilo po sledečem
redu: 15. aprila ob pol 10 v Jurkloštru, 16. aprila
ob pol 10 v Laškem, 17. aprila ob 7 v Hrastniku.
Isti dan ob pol 10 v Trbovljah. Isti dan 17. aprila
ob 15 v Luki pri Zid. mostu.

Vpogle krkutov za nastop vojskega službo-
vanja je določen za dan 9. aprila 1929. Ker so žu-
panstva vsako leto imela veliko nepriklj s temi
ljudmi, ki so bili nekateri do skrajnosti pijani, sta
okrajna glavarja v Celju pod št. 4196/1 od 27. 3. in
v Laškem pod št. 1767/1 od 29. 3. dale naredbo te
vsebine: Na podlagi § 54. obrt. reda prepovedujem
vsem gostilničarjem, kavarnarjem in trgovcem
točiti ali prodajati rekrutom ali njihovim sprem-
ljevalcem vino, pivo, žganje ali spirit v času od
8. do vključno 10. aprila 1929 zvečer. Pod kaznijo
je tudi gostom prepovedano ponujati rekrutom pi-
jače. Gostilničarji, trgovci in kavarnarji, ki bi se
te naredbe točno ne držali, se bo dal lokal zapreti
in proti njim še kazensko postopalo. Kdor je imel
kedar kaj uradnega posla z rekruti, mora ta odlok
gospodov okrajnih glavarjev navdse pozdravljati.
Gostilničarji pa, da ne boste imeli težkih posledic,
zavedajte se te naredbe.

Semena

vseh vrst — zajamčeno najboljšo kakovost —
priporočila
ANTON FAZARINC, CELJE

odstranjuje rjavkasti obložek

Murska Sobota.

Dočim je ostala Slovenija dobila lahek sneženi plašč v letošnji pomladi že v tork 2. t. m., je Slovensko krajino zavila zopet v beli zimski plašč šele noč od srede na četrtek. Mrzli severovzhodni veter je zopet zavel nad našo ravnino. Mislili smo, da je vzela zima že slovo, vendar april nas je zopet enkrat pošteno prevaril. Naše siromašno ljudstvo težko pričakuje toplih dni in z njimi veselega dela, ki bo zopet prineslo kruha v naše domove, ki so priče tolikih in tolikih pretresljivih slik, ki jih ustvarja glad in pomanjkanje.

Sv. Barbara v Halozah.

Tukaj smo opazili in slišali čudno igro narave. Dne 2. aprila zjutraj je grmel in treskalo kot v najhujši vročini, nato pa je grozno snežilo. To je bil že drugi tako zgodnji grom. — Zastrupil se je z jesnovim špiritom sodar Jož. Pintarič in na posledicah umrl. Spil ga je 1 kupico. — Francu Jurgecu, posest. v Paradižu, pa se je ubila krava, ki se je strgala z verige in se položila s hriba v grapo. — K minulim praznikom je bilj tudi dva posestnika ukradena manjša množina vina. — Izobraževalno društvo pa predstavlja na belo nedeljo igro: »Lovski tat«.

Sport

Iz Doma na Krvavcu se nam sporoča, da je na Krvavcu, kriški planini in jezerih zadnje dni zapadlo po pol metra svežega pršica na staro, zamrzlo podlago in je smuka po tem terenu zopet izborna. Vreme jasno, solnčno, toda mrzlo; izgledi za nedeljo ze o ugodni. Ker je pot že izgažena, je dostop tudi nesmučarjem mogoč. Planinska pomlad vas vabi, pridite in uživajte jo!

Težkoatletska medmestna tekma Zagreb—Ljubljana—Maribor. Težkoatletski nastop, katerega prireditelji dne 6. aprila 1929 v veliki dvorani Narodnega doma težkoatletska sekcija SK Železničar, obeta mnogo. Posrečilo se je pridobiti za ta nastop SK Croatia in SK Herkules iz Zagreba in SK Ilirijo iz Ljubljane. Rokoborba in boks sta pri nas šele v povojih, vkljub temu da razpolagamo z izbornim materialom. Dokazano je, da so ravno Jugoslavlani postali klasični boksaarji in rokoborci (Jak, Modrič, Simonović i. dr. Na sobotni tekmi bodo mariborske barve zastopali atletski Arzenek, bivši prvak Jugoslavije in imajočiji večih prvenstev, nadalje Pircher, Vreznik, Trnjar, Lobnik, Csaszar, Strukelj, Terglavnik, Sindelar, Fras. Za Zagreb nastopijo atletski SK Croatia in SK Herkulesa v dvigajanju uteži pa atletski SK Ilirije Ljubljana, ki so v tej panogi že zelo izveščani. Imena ljubljanskih in zagrebških atletov bomo pravočasno sporočili. Že sato, da je na velikonočno nedeljo porazil zagrebški klub Herkules v rokoborbi najmočnejši dunajski klub »Heran«, čigar barve so zastopali atletski Perles, Zymund, zmagovalci v olimpijadi v Amsterdamu leta 1924. in večletni prvak Dunaja in Avstrije Stockbauer v razmerju 9:2, nam je dokaz, da se bo nudil občinstvu res prvovrsten sport, užitek.

Sportni dogodki

O nogometnih igrah je »Slovenec« deloma že poročal. Radi zmage Rapid-Vienna 1:0, Nicholson-Sportklub 3:1, Admira-WAC 0:0, Nicholson-BAC 4:3 imajo sedaj dunajski klubi precej drugačno število točk; na čelu je Admira z 21 točkami, sledi FAC z 19, Sportklub s 17, Rapid in WAC s 16, Wacker s 15 itd. Admira je premagala praško Slavijo 1:0, Slavija pa WAC 2:0. Austria je gostovala na Poljskem in je dosegla prvi katovčan rezultat 7:2 in proti klubu Cracovia 6:2. Z istim uspehom 6:2 je zmagala rezerva dunajskega Rapida proti Stade Français, prvo Rapidovo moštvo pa proti St. Fr. 4:0. Frankfurter Sportverein je igral proti Vienni 1:0, Wacker proti Bastvi (Szege) 0:1. Zmagi Gradjanstva proti FAC 2:1 in 5:2 sta zbudili na Dunaju veliko pozornost. Sabaria je spet doma; v Barceloni pričakujejo v borbi Španije proti Angliji 60.000 gledalcev; v Barceloni so igrali urugvajski Ramberti svojo prvo evropsko igro proti klubu Español 0:1. Na Skotskem veliko presenečenje: Glasgowski Rangers so bili premagani, 0:3! Premagani so jih Hamilton Academicals. Prvenstva pa Rangersom ne more nihče več vzeti, tudi če izgubijo vse ostale igre; toliko so napreli. — Češki klubi agitirajo za bojkotiranje nemških (rajhovskih) klubov, toliko časa, dokler nemška nogometna zveza ne dovoli iger proti profesionalom. — V Angliji so pričeli z golom kot kondicijskim treningom za nogomet.

V Lausanne zboruje od 8.—12. t. m. izvršilni odbor Mednarodnega olimpijskega odbora. Šlo to v prvi vrsti za kolikor mogoče obsežno krčenje olimpijskega programa. — S tekmo po Ameriki so že pričeli; beremo, da El Quasija ni zraven — ni zažil zahtevane denarne vsote. — Krenz je vrgel disko tudi že čez 51 m daleč, pa je prestopil. — Hirschfeld je z nekaterimi drugimi Nemci povabljen na Japonsko. Par rezultatov iz Amerike: Sturdy palica 4.16 m, Anderson kroga 14.50 m, Hickey 1 milja 4:20.

Amerikanec Johnston, izborni igravec tenisa, je postal profesional. Francoz Borotra si je priboril prvenstvo Amerike v »hallie«; zadnji njegov nasprotnik je bil Hunter. V borbi parov sta Liden in Hunter premagala Borotra in Washburna. — Borba za Davisov pokal se je pričela; prvi rezultat je nepričakovana zmaga Monaca nad Švicco 3:2.

Francoz Hostin, polteška teža, je obojernočeno sunil 146½ kg, franc. rekord.

Rekordne skoke na smučarskih skakalnicah hoče napraviti norveški Kanadec Nils Nilsen; hoče zgraditi posebno skakalnico in misli na skoke do 90 metrov.

Walker je — kakor vemo — pozval Loughrana, pa je L. zmagal, no točka. Po točkah je premagal Italijan Locatelli Nemca Domgörgena in Francoz Thil Italijana Jacovaccija. To so bokserji.

Huhtanen je pa rokoborec iz Finske. Pisali smo, kako ga je Jaago zmeraj pozival na boj. Na Dunaju se vsrjšio rokoborbeno tekme, Jaago se jih udeležuje — in prišel je tudi Huhtanen. Rokoborben svet je zelo radoveden.

Segraveovega rekorda 372.330 km na uro je vreden rekord, ki so ga napravili na dirkališču Linas-Monthéry (Paris) Eldridge, Don in Eyston: v 24 urah so prevozili 279.575 km, na uro torej 116.482 učinkovitih kilometrov. Segraveovi kilometri so samo indicirani; električni sta bili samo dve milj, sem in tja, vselej s 5 milj dolгим začetom.

Z motornim čolnom »Miss America VII« je prevozil Amerikanec Garwood na uro 93.12 milj ali 149.80 km. Zanimivo je, da so vsi časopisi razven »Münchener Neueste Nachrichten« pisali o 172½ km. Računali so z morskim miljami, kar pa ni prav, čeprav je bilo na morju.

Amerikanec Jensen je vozil z aeroplanom neprestano 35 ur 30 minut; to je rekord, ker je bil Jensen sam.

DIŠAVE SLON

ZVEČER za namakanje

Schichl's

ZJUTRAJ za izkuhanje

Schichl's TERPENTINOVNO MILO

pa je pranje gotovo!

Naznanila

Ljubljansko gledališče

DRAMA:
Začetek ob 20 uri.

Sobota, 6. aprila: Ob 15: CYRANO DE BERGERAC. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob 20: »VDOVA ROŠLINKA« Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Nedelja, 7. aprila: Ob 15: INRI. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20: »UTOP-LJENCA« Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

OPERA:

Začetek ob pol 20 uri.

Sobota, 6. aprila: BAJADERA. Gostuje g. Iličić. Izven. Nedelja, 7. aprila: LEPA VIDA. Gostovanje v Celju.

Gospod Ljubiša Iličić gostuje v soboto, dne 7. aprila v Kalmanovi opereti Bajadera in sicer poje vlogo princa Radjamina. V ostalih glavnih vlogah sodelujejo gospe Poličeva in Baletkova ter gg. Peček, Povhe, Jerman, Mohorič Sanein in člani ter članice opernega zbora in baleta. Prvo dejanje te operete se vrši v ložnem foyeru gledališča Chatelet v Parizu, drugo v palači princa Radjamina, tretje v malem pariskem baru. Pri predstavi sodeluje celotni baletni zbor. Opereta se poje izven abonmaja pri običajnih opernih cenah.

Rostand: »Cyrano de Bergerac«. To slovito francosko komedijo vpripori ljubljanska drama v soboto 7. t. m. kot dijaško predstavo pri znižanih cenah z Levartjem kot nosilec glavne vloge. Ostala zasedba kakor običajno. — Začetek predstave točno ob 15 popoldne.

Nedeljske dramske predstave. V nedeljo dne 7. t. m. se v prirediteljski popoldne ob 15 zadnjikrat v letošnji sezoni pasionska igra INRI z gospodom Gregorinom v glavni vlogi. Za to predstavo veljajo znižane dramske cene. Zvečer ob 20 pa je ljudska predstava »Utopljence« pri znižanih dramskih cenah. Opera gostuje ta dan v Celju.

Ljubljanska drama pripravlja dve noviteti in sicer francosko komedijo »Theodor & Comp.« in Claude Farrerejevo »Bitko«.

Ljubljanska opera pripravlja izvršno slovensko operno delo Marij Kozoj: »Črne maske«, italije novejšo češko operno delo »Švanda Dudak« in pa opereto »Cigan taron«.

Mariborsko gledališče

Sobota, 6. aprila ob 20: CHARLEJEVA TETA. Ab. A.

Nedelja, 7. aprila ob 15: CHAPLEJEVA TETA. Kuponi. — Ob 20: GROF LUKSENBURSKI. Premijera.

PTUJSKO MESTNO GLEDALIŠČE

Ponovno opozarjamo na največji dogodek letošnje sezone, na divno Šekspirjevo tragedijo linbezn. »ROMEO IN JULIJA«, ki jo bodo vpriporili Mariborčani v ponedeljek 8. t. m.

Cerkveni vestnik

Marijanska kongregacija za gospodične pri sv. Jožetu v Ljubljani: V ponedeljek, dne 8. aprila ni shoda, pač pa dne 15. aprila.

Kongregacija gospedov pri Sv. Jožetu ima v nedeljo 7. aprila ob 7 skupno sv. obhajilo v kongregacijski kapeli.

Prireditve in društvene vesti

Gospodinjstvo nadaljevalna šola v Domžalah priredi ob zaključku svojega pouka razs'avo v osnovni šoli, in sicer v nedeljo dne 7. aprila 1929. Razs'ava bo odprla od 7 zjutraj do 5 popoldne. Starši gojenk in ostalo občinstvo je najljubšeje vabljeni.

Srednješolska organizacija »Kres« na II. drž. real. gimnaziji v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 7. aprila t. l. ob 8 zvečer v Ljudskem domu (Streliška ulica) akademijo s sledečim sporedom: 1. Dr. J.ža Lovrenčič: Naša pesem. Deklamacija. 2. Fr. Adr. Boledieu: Ouvertura iz opere »Bagdadski kalife«. Tercet (violina, čelo, klavir). 3. Iv. pl. Zač: Dijaška. Jakob Alinč: Triglav. Josip Marinkovič: Na Adriju. Poje oktet. 4. H. Necke: Jubilejna koračnica. Tercet. 5. Govor. Govori prof. dr. Lovro Svoblik. 6. Izvubljeni nečak. Veselje. Pridite v obilnem številu, da vidite delo naših dijakov.

Prosvetno društvo na Kopanju priredi na be'o nedeljo ob pol 4 popoldne A. Medvedovo ljudsko igro v štirih dejanjih: »Stari in mladi«. K obilni udeležbi vabimo vse stare in mlade! Naslednjo nedeljo, 14. t. m. se bo igra ponovila.

Poslano

Jaz podpisani Josip Kralj, vulgo Zbajdrčan, posestnik na Vrhpolju pri Stični, preklicujem očitke tatvine, ki sem ga izrekel napram Alojziju Medvedu, posestniku in sodavičarju na Viru št. 31, p. Stična, in obžalujem, da sem izrekel tak nescnovan očitek. Josip Kralj s. r.

„SALONIT“
cementno azbestni škrikl
je najboljši material za pokrivanje zgradb

Gospodarstvo

Zagrebske velebanke v l. 1928

Sedaj so objavljene že bilance štirih zagrebških velebank za leto 1928., ki kažejo ponoven napredek zagrebškega denarstva.

Lastna glavnična in rezervna sredstva velebank se niso izpremenila in dosežajo znatne vsote: tako znašajo kapital Prastedione 75 milij., Jugosl. združene banke 175 milij., Jugobanke 100 in Srbske 40.5 milij. Din, skupaj 400.5 milij. Din, rezerve pa 216.1 milij. Din. V primeri s tujimi sredstvi so lastna prav znatna.

Dotok tujih sredstev je bil tudi lani znaten: tako so vloge (hranilne in tekoči račun) narasle pri Prastedionu od 1492.8 na 1524.2 milij., pri Jugobanki od 369.6 na 416.2 milij., pri Srbski pa od 379.4 na 419.2 milij. Din. Pri vseh štirih velebankah so znašale 1928. leta 2.911 milij. Din, upniki pa 1.857 milij. Upniki so večji od vlog pri Združeni banki, ki se v znatni meri poslužuje inozemskih kreditov. Srbska banka pa zopet goji predvsem vložni posel. Znižali pa so se upniki Jugobanke, kjer ni bilo treba radi znatnega dotoka vlog posluževati se v toliki meri inozemskega kredita.

Kako velike institucije so zagrebške velebanke, se vidi iz bilančnih vsot, ki znašajo: pri Prastedionu 2371.8 (2230.3 milij.), pri Jug. združeni banki 1563.1 milij., pri Jugobanki 1000.0 (1002.8) milijonov dinarjev.

Posebej moramo primerjati Jugosl. združeno banko, ki je nastala po fuziji Hipotekarne in Hrvatske eskomptne banke. Hrv. esk. namreč ni objavila bilance za 1927, zato ne moremo točno presoditi razvoja zavoda. Hipobanka je imela 1927 70.8 milij. vlog in 214.8 milij. upnikov, Hrv. esk. pa 470.0 milij. vlog in 184.6 milij. upnikov, skupno torej 541.8 milij. vlog in 399.0 milij. upnikov, sedaj pa znašajo vloge 521.8 milij., upniki pa 740.3 milij. Din; iz teh števil je razvidno, da je nova banka v glavnem obdržala vložni posel na prejšnji višini, pač pa se je v veliki meri poslužila inozemskih kreditov, kar kaže povišana postavka upnikov.

Iz aktivnih postavk je razvidno, v kako veliki meri goji zagrebške velebanke eskomptni posel, zlasti Srbska banka. Menice znašajo pri Prastedionu 274.5 (323.0), pri Združeni 361.7, pri Jugobanki 189.2 (175.0) in pri Srbski 270.4 (222.0) milij. Din. Tudi hipotekarni posli se začenjajo bolj razvijati. Efekti izkazujejo normalen dvig.

Brutodolnos so ostali na višini leta 1927. kakor tudi čisti dobički, ki so znašali: pri Prastedionu 17.4 (17.4), pri Združeni 22.6, pri Jugobanki 10.5 (10.4) milij. Povečal pa se je čisti dobiček Srbske od 9.6 na 10.1 milij. Din kakor tudi dividenda od 13 na 14 Din za delnico (nominala 75 dinarjev); dividenda je pri Prastedionu in Jugobanki ostala neizpremenjena: 16% oz. 8%. Združena banka plača 10%, pri čemer je upoštevati, da ima ta banka največji kapital (največje glavnice v celi državi ima Trboveljska: 200 milij. Din).

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 31. marca 1929. (Vse v milj. Din, v oklepajih razlika napram izkazu z dne 22. marca 1929): Aktivna: kov. podloga 301.2 (+ 2.4), posojila: menična 1269.9, lombardna 255.8, skupaj 1655.1 (+ 63.6), saldo raznih računov 480.6 (+ 14.5); pasiva: bankovci 5265.2 (+ 179.7), drž. terjatve 291.4 (— 138.2), obveznosti: žiro 402.4, razni računi 326.5, skupaj 728.9 (+ 39.2); ostale postavke neizpremenjene.

Redna glavna skupščina Zadržne zveze v Ljubljani, r. z. s. o. z. se vrši dne 11. aprila 1929 ob 10. uri popoldne v Beli dvorani »Uniona« v Ljubljani, Miklošičeva cesta. — Dnevni red je: 1. Odobrenje zapisnika o zadnji glavni skupščini. 2. Poročilo načelnstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1928. 5. Volitev odbora. 6. Dopolnilna volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hmeljarskega društva je, kakor nam brzojavljajo iz Zalca, preložen. Datum naznanimo kasneje.

Občni zbori: Kreditno društvo kranjske hranilnice 11. aprila ob 15; Tovarna usnja Woschnagg Franc in sinovi, d. d. v Sošanju 14. aprila ob 10; Zveza slovenskih združenj v Ljubljani (Mešni dom) 15. aprila ob pol 11.

Promet na Donavi se je otvoril 31. marca.

Promet novosadske borze je lani znašal (po »Obzorniku«) 25.010 vagonov v vrednosti 551.8 milij. Din. V informacijo pripominjamo, da je znašal promet 1927 14.213 vagonov (+1896 vag. napram 1926) v vrednosti 222.5 milij. Din. Največ prometa je bilo lani v žitarih (21.689 vagonov), nadalje v mlinskih proizvodih (2691 vagonov), ostalo pa je bil promet s krmili in mastjo.

Borza

DENAR

5. aprila 1929.

Današnji devizni tečaji Londona, Dunaja in Trsta so v zvezi z mednarodno oslavitvijo oslabele tudi pri nas. Edino Praga je čvrstejša. Promet je bil znaten, zlasti v devizah London in Curih (po okroglo 1 milj. Din). Narodna banka je intervenirala v vseh devizah z izjemo Dunaja, kjer je bilo zaključeno privatno blago.

Zagreb. Amsterdam 2279.50—2285.50, Berlin 1348.75—1351.75, Budimpešta 991.27—994.27, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.94—801.94, London 275.97—276.77, Newyork 56.73—56.93, Pariz 221.46—223.46, Praga 168.18—168.98, Trst 296.88—298.88.

Belgrad. Amsterdam 2279.50—2285.50, Budimpešta 991.27—994.27, Berlin 1358.75—1371.75, Bruselj 789.40—792.40, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.94—801.94, London 275.97—276.77, Trst 296.92—299.92, Newyork 56.73—56.93, Pariz 221.46—223.46, Praga 168.18—168.98.

Curih. Amsterdam 9.125, Berlin 123.20, Budimpešta 90.50, Bukarešt 3.095, Dunaj 73, London 25.2175, Newyork 519.60, Pariz 20.30, Praga 15.39, Trst 27.185, Sofija 3.7475, Varšava 58.90, Madrid 78.30.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.505, (valuta) 12.44, v Londonu 276.50, v Pragi 59.30.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

5. aprila 1929.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 4. kv.
Amsterdam	2279.50	2285.50	2282.50	2282.50
Berlin	1348.75	1351.75	1350.25	1350.25
Bruselj	—	790.90	—	—
Budimpešta	—	992.77	—	—
Curih	1094.40	1097.40	1095.90	1095.90
Dunaj	798.94	801.94	800.44	800.66
London	275.97	276.77	276.37	276.40
Newyork	—	56.83	—	—
Pariz	—	222.46	—	—
Praga	168.18	169.48	168.78	168.36
Trst	—	297.92	—	—

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana, Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 130 den., Prastediona 850 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 250—260, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 420 do 420.50 (421.50), kasa 420—421 (421), termini: 4, 421—422.50 (421), 5, 424—426, 6, 430 bl., 12, 451 do 453 (452), 7, odst. inv. pos. 87—87.75, agrari 54.25—55. Dančni pap.: Hipo 57—57.50 (57), Poljo 15.50—16 (15.50), Hrv. 50 den., Kred. 980 den., Jugo 86—86.50 (86), Lj. Kr. 130 den., Medjunar. 57.50 den., Nar. 7230 den., Prastediona 850—860 (852.50), Srpska 146 den., Zem. 140—145, Industr. pap.: Guttman 195—200 (200), Slavonia 5—5.50 (5), Slaveks 98—100, Danica 135—150, Drava 410 do 440 (410), Sečerana 460—475, Osj. ljev. 172.50 do 185, Brod. vag. 297.50—302.50 (300), Union 172 bl., Isis 21—24, Ragusea 580—590 (570—580), Trbovlje 465—470, Vevče 125—130, Piv. Sarajevo 230 bl.

Belgrad. Narodna banka 7310, Belgr. zadruga 7000, 7 odst. inv. pos. 87.50 (145.00), agrari 54.50 (44.00), vojna škoda 420.25—421 (414), 4 424 (25), 5, 427 (700).

Dunaj. Don. sav. jadr. 80.15, Wiener Bankverein 24.35, Bodencredit 108.60, Creditanst. 59.40, Escomptes. 22.70, Zivno 119, Union 21.50, Jugo 6.88, Aussiger Chemische 256.25, Guttman 24, Slavonia 0.58, Alpine 41.70, Trboveljska 58.05, Kr. ind. 37, Prager Eisen 575, Leykam 8.40, Rima Murany 120.

Žito

Na žitakiški borzi so se notacije popravile, vendar so ostale cene na naših domačih tržiščih neizpremenjene za vse proizvode. Tudi tendenca je neizpremenjena in promet v pšenici je stalno živahen. Za oves je v Bački cena malenkostno nazadovala, dočim je ostala v Sremu in Slavoniji neizpremenjena, v Bosni pa je celo napredovala. — Koruza inzulanka se nudi po 285 naklad, postaja, vendar zanjo ni povpraševanja. Pšenična moka srednje bačke znamke velja 350, temnejše številke so dosegle nekoliko višjo ceno.

V Ljubljani notirajo:

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dobava prompt) pšenica bč 302.50 do 305, april 307.50—310, maj 310—312.50, moka 0g vag. bl. lko. Ljub. plač. po prejemu 425—430, koruza bč. času prim. suha 322.50—325, april 330—335, laplatska lko meja ocar. maj 325—327.50, junij 320 do 322.50, julij avgust 312—315, ječmen bar. pivovar. 345—347.50, bč. ozimni 330—332.50, oves bč. 305—310.

Zaključeni so bili 3 vagoni koruze. Tendenca neizpremenjena.

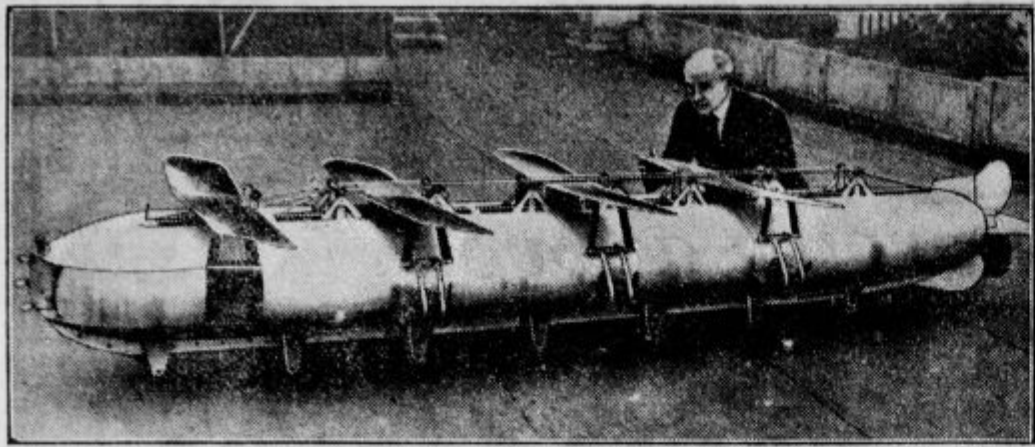
Novi Sad. Pšenica: ladja Begej 240—242.50, bč. 245—247.50, bn. par. Vrsac 240—242.50, srem. 247.50—250. Oves: bč. in bn. 250—252.50, Koruza: bč. 267.50—270, 4. 270—272.50, 5. 277.50—288, bn. in sr. 267.50—270, 4. 270—272.50, 5. 277.50—280. Ječmen: bč. 255—260, pol. 270—280. Moka: 0g 340 do 350, št. 2 320—330, št. 5 300—310, št. 6 285 do 292.50, št. 7 275—282.50, št. 8 267.50—212.50, — Otrobi: bč. v jutu vrečah 182.50—187.50, bn. 182.50 do 185. Tendenca nestalna. Promet: 64 vagonov pšenice, 10 koruze, 1 ječmena in 4 moka.

Budimpešta. Tendenca omahujoča. Pšenica: maj 25.34—25.20, zaklj. 25.31—25.32, oktober 26.54 do 26.26, zaklj. 26.26—26.27. Rž: maj 23.55—23.36, zaklj. 23.36—23.37, oktober 24.04—23.90, zaklj. 23.89—23.90. Koruza: maj 28.11—28, zaklj. 27.98 do 28, julij 28.50—28.10, zaklj. 28.08—28.10.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vagon bukovih bledov in 4 vagoni bukovih nezam. nih plohov, skupaj 5 vagonov. Tendenca neizpremenjena.

Sveta življenje in vrvenje

Zrakoplov bodočnosti. Ameriški iznajditelj Claude H. Freese (na sliki) je v Los Angelesu (Kalifornija) sestavil model zrakoplova, katerega označuje kot zrakoplov bodočnosti. Ta vodilni zrakoplov, ki je prav za prav kombinacija letala in zrakoplova, bo lahko nesel 500 oseb. Zrakoplov goni osem motorjev in plove s hitrostjo 200 km na uro.

Lovci na človeške glave

Se do nedavnega so bili nekateri indijanski rodovi udani ljudozrstvu. Človeškega mesa pa niso jedli radi okusa, ampak zato, ker so mislili, da bodo s tem, če požro svojega sovražnika, pridobili njegove telesne in duševne lastnosti. Ta prazna vera še danes večkrat zapelje Indijance do ljudozrsta. Ujeje sovražnike pobijejo in požro, glave ubitih nasprotnikov pa tako konservirajo, da se poteze umrlih jasno vidijo, kar jim baje služi za to, da odvrčajo nadaljnje sovražnike od njihovih bivališč.

Rod Aguaruna imenujejo drugi Indijanci »lovce na človeške glave«, in njih spretnost v konserviranju glav je dobro znana. Tudi Indijanci rodu Jivaro so izborni mojstri v konserviranju glav.

Močno povpraševanje velikih muzejev, pa tudi zasebnih zbiralcev raznih posebnosti, je privedlo posebno rod Jivaro, da se kar obrtoma peča s konserviranjem človeških glav, pri čemur uporabljajo tudi glave svojih umrlih sorodnikov. Konservirane glave prodajajo po 10 do 15 tisoč dinarjev.

Konserviranje se vrši na sledeči način: Ko odrežejo glavo od trupa in odstranijo jezik, polože glavo v raztopljeni sol. Po 48 do 72 urah nataknejo glavo na kol in jo puste

na solncu, dokler ne nastopi tdohnjenje. Po treh, štirih dneh staknejo glavo s kola in zvrta jo zadaj na lobanji približno 1 cm široko luknjo, skozi katero odstranijo možgane. Nato napolnijo nastalo votlino z gladkimi, okroglimi in vročimi kamenčki, nakar dolgo časa vrte glavo, da izginejo še preostali deli možgan. Naslednji dan vzamejo posušene liste, korenine in skorjo neke vrste palme, zmešano s prahom posušene »Olya«, krvavoderče, okrogle male gobe, ki raste samo po močvirnatih tropskih gozdovih. Vse to zažgo in nato skozi osem do deset ur speljavajo skozi lesen lijak najprej plamen, nato pa dim v votlino lobanje. Ko celo glavo (tudi zunanost) še za 12 do 18 ur izpostavijo temu dimu, napolnijo votlino s pepelom in neke vrste morsko travo, stisnejo glavo in skalp skrbno zašijejo. Med okajevanjem zamaše usta, nos in ušesa z ilovico, katero po končanem konserviranju zopet odstranijo. V mnogih slučajih glavo še pobarvajo in zglade, nakar jo s sokom nekega sadeža šest- do osemkrat namažejo. Nato jo zavijejo v palmine liste, ki so jih namočili v omenjenem soku, in jo puste tri do štiri dni ležati, nakar jo zpet zglade. Na ta način dobe glave plavočrno barvo in sijaj.

Glavna ulica v Angorri.

Ostanki velikega naroda

Bagdadska vlada je sklenila 20.000 Asircev in Kurdiv naseliti med Bagdadom in Elasmije. Naselitev bodo izvedli v novem proračunskem letu. Asirci so po rešitvi spora za Mosul zbežali v Irak. Do ustanovitve države Irak so bili pod vodstvom svojih patriarhov dejansko samostojni. Še danes govore aramejščino, jezik, katerega so za Kristusa govorili vsi narodi prednje Azije. Odločitev Društva narodov glede Mosula je določila tudi, da mora vsaka država, pod čije oblast bi prišli Asirci, tem dovoliti gotovo krajevno avtonomijo in se zadovoljiti z davkom, ki bi ga plačeval njihov patrijarh. Angleži so jim tedaj dovolili samoupravo pod načelnikom njihovega rodu, ker se je krajevna avtonomija po begu Asircev iz Turčije izkazala za nemogočo. Patrijarh Asircev ima aramejski naslov »Mar« (»gospod«) in je bil do pred desetimi leti tudi njihov svetni vladar. Kot grb nosi papagaja. Njegova služba je dedna. Sedanji patrijarh Simon XXI. je nastopil službo 1918 v starosti 11 let. Januarja 1925 se je podal na Angleško študirat. Asirci so v svojih cerkvah ohranili starokrščanske obrede IV. stoletja. Koliko je Asircev, posebno po klanju, ki so ga Kurdi in Turki med vojno med njimi uprizorili, ni mogoče vedeti. Katoliški misijonarji so jih leta 1925. cenili na 140.000 duš, imenuje se pa tudi še enkrat tako visoko število.

„Pošljite takoj tucat ledenikov..!“

Vsakdo bo priznal, da velikanška množica ledenih gor okoli severnega in južnega tečaja živi precej leno in brezkoristno življenje. O tem so nekateri ameriški oceanografi dolgo in temeljito premišljevali in prišli do zaključka, da bi se s temi doslej tako nekoristnimi ledenimi velikani prav lahko dala v Evropi, Indiji, Avstraliji, južni Afriki in Argentini nekoliko »popraviti klima«. Trebalo bi tem ogromnim mrzlim vagabundom samo nekoliko več discipline spraviti v njihovo ledeno telo. Vremenoslavcem južne zemeljske oble n. pr. ni prav, da ledene gore prav tedaj kažejo veselje do potovanja, ko jih v severnejših krajih ne potrebujejo. In nasprotno, če v Argentini, Urugvaju, južni Afriki in Avstraliji pritiska huda vročina in suša ter bi jih zelo potrebovali, ti nepridipravi nalašč ne pridejo. Tu stopa na plan moderna tehnika. Ameriški inženjerji so izdelali načrt, ki kaže, da bi bilo mogoče od časa do časa načrtoma odtrgati kak tucat ledenih gor in jih spretno speljati v oceanske tokove. Stroški podjetja bi bili ogromni, vendar pravijo, da bi se izplačali z doseženimi koristnimi uspehi. Če se namreč množice ledenih gor pomikajo od juga proti severu in se pri tem tale, se s tem zniža neznosna vročina v krajih, čijih klimatični pogoji zavise od različnih oceanskih tokov. Poleg tega se prav s tem v teh krajih spravi

v ravnotežje množina padavin. Gre tedaj za to, da se ti prinašalci mraza in dežja po načrtu pošljejo na potovanje. Za to so inženjerji v »deželi neomejenih možnosti« že izdelali načrt. In mogoče ne bo več dolgo trajalo, ko bodo na skrajnem severu in skrajnem jugu stalno zaposlena velika brodovja ledolomilcev. Poveljniki pa bodo čakali na povelja. In prišlo bo n. pr. sledeče radiopovelje: »Vreme postaja neznosno vroče. Dežja ni pričakovati. Pošljite takoj tucat velikih ledenikov...«

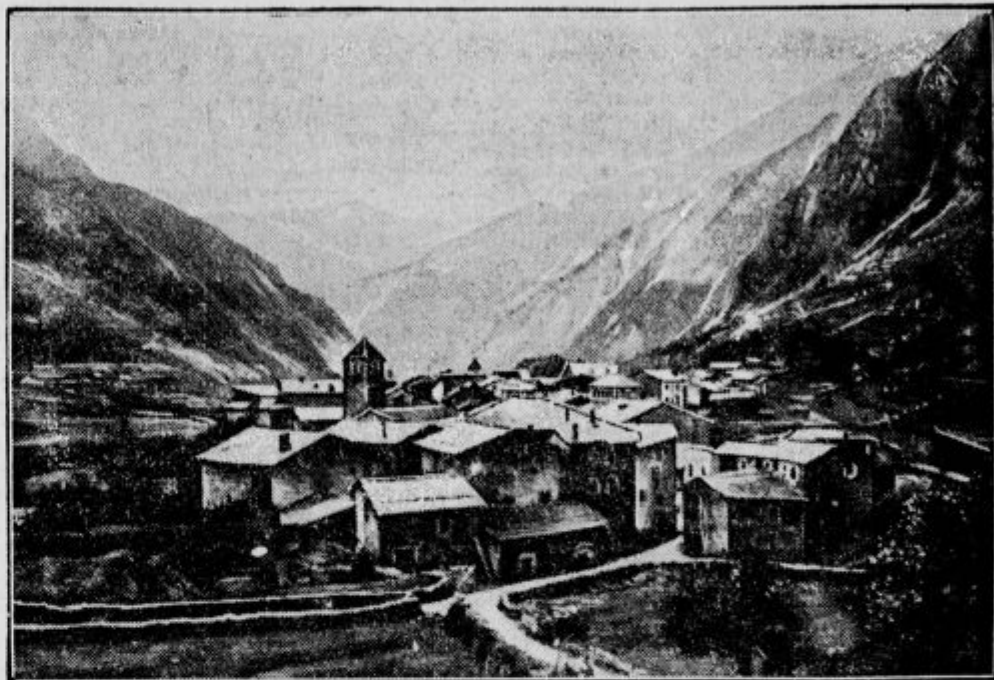
Kanadske jajčar'ce

Po podatkih zveznega statističnega urada je pridelala lani Kanada skoro štiri milijarde jajc v vrednosti 80.110.000 dolarjev. Od leta 1921 je narastla produkcija za 50 odstotkov in se skoro podvojila v vrednosti. Ves ta uspeh izvira iz umne kurjereje in stalnega izboljšanja pasme. Največje uspehe beleži Britanska Kolumbija z 81 jajci letno na vsako kokoš, a ostale kanadske države so dosegle vsaj po 61 do 76 jajc letne produkcije. Koliko znaša povprečni pridelek pri nas?

njeja ter njegovo nevesto popolnoma opremil, tako da sta se lahko takoj poročila. Tako je požrtvovalnost zvestega vojaka dobila, čeprav pozno, zasluženo plačilo.

Nebotičnik za radiopostajo

Newyork je postal zopet za zanimiv nebotičnik bogatejši, namreč za palačo, ki jo je sezidala na najbolj živahnem kraju ena največjih ameriških radio-družb. Pet najvišjih nadstropij 34nadstropne hiše je določenih za študije, ojačevalce in nadziralne prostore. Tam bodo napravili tudi zveze z 51 postajami, ki jih ima družba. Nič manj kot 15 studijev je, od katerih največji lahko sprejme 250 godcev. Najvišji del poslopja je zidan na poseben način, tako da se v notranjosti ne sliši noben ropot zunanjega sveta. Privlačnost nebotičnika je studij za fotografiranje na daljavo, ki pa je urejen samo provizorično. Največji studij obsega dve nadstropji in ima galerijo, na kateri lahko obiskovalci, ki pa ostanejo za stekleno steno, gledajo igralce, katere obenem slišijo po radiju.

Andorra, glavno mesto istoimenske republike. (Glej večerajšnji člančič: »Država, ki ne pozna vojne«.)

Po 15 letih sta se našla

Ginljiv prizor se je dogodil o priliki pogreba maršala Focha v Parizu. Med težkimi invalidi, ki so korakali v sprevedu, je vodila strežnica elegantnega starejšega gospoda, slepega, z umetno nogo. Naenkrat se je v gostem špalirju zaslišalo vpitje: »Pustite me skozi! Jaz moram k svojemu poročniku!« In že se je prirnil skozi množico 40letni, preprosto oblečeni mož ter planil, preden je mogla straža to preprečiti, k invalidu in ga objel. Tudi invalid je moža gorko objel, nakar sta skupno korakala dalje. Po pogrebu so časnikarji zvedeli sledečo zgodbo:

Med bitko ob Marni je kovinski delavec Jean Frissat kot ordonanc poročnika de Suresne, večkratnega milijonarja, svojega težko ranjenega gospoda na ramenih nesel skozi gost dež krogel na obvezovališče in izročil nezvestnega poročnika, ki mu je šel en strel skozi oči, drugi pa skozi koleno, zdravnikom, nakar se je zopet vrnil v boj. V bitki ob Somme je bil Frissat ujet in se je šele po sklepu miru vrnil domov. Poročnik je po dolgem zdravniškem trudu ostal pri življenju in je povsod poizvedoval, da bi našel svojega rešitelja, dobil pa je odgovor, da je Jean Frissat v bitki ob Somme padel. Frissat se je po jetništvu podal v svojo ožjo domovino v južni Franciji, kjer je imel nevesto. Delal je in delal, pa se ni mogel toliko opomoči, da bi se lahko oženil. Slučajno je prišel ravno za pogreb Focha v Pariz, kjer je našel svojega gospoda, o katerem je mislil, da je že davno umrl. De Suresne je sedaj svojemu rešitelju ustanovil lastno delavnico v Parizu in

Smešnice

»Poglejte, tamle gre šlapar. Kako slabo izgleda! Njegova žena se je odpeljala na letovišče in brez svoje žene šlapar ne more živeti; nikjer se ne pokaže, se ne smeji, ne govori, dobi čisto upadla lica in ne je nič. Ali ste že kdaj doživeli tako vdanost do žene? Ko se pa ona zopet vrne, se pa v par dneh popolnoma popravi.«

»Jaz pa vem, zakaj je tako. Šlapar mi je nekoč potožil svojo bol. Vsakokrat, kadar njegova žena odpotuje, mu iz ljubosumnosti skrije njegovo zobovje.«

*

Soprog sedi pridno poleg soproge in pije kavo. Pa priteče sinček: »Ata, pogledj, ali moram za tem stavkom napraviti piko ali vejico?«

Ata pogleda pohlevno svojo zakonsko polovico, nato pa sinčkovo nalogu: »Napravi rajši piko, Milanček — ni res, Milka, saj ti je prav tako?«

*

»Povej no, mama, kje te je pa oče prav za prav spoznal?«

»To je bilo prav romantično, sinček. Vozila sem se s čolnom po jezeru in naenkrat padla v vodo. Oče je hitro skočil v vodo, plaval za menoj in me potegnil iz vode...«

»Zakaj me pa tedaj oče ne pusti, da bi se učil plavati?« je mali radovedno vprašal.

»Ravno zato, tepec,« je zagodrnjal oče za svojim časopisom.

Cesarske ladje prihajajo na svetlo. Osuševalna dela v jezeru Nemi, kjer so se pred 1900 leti po...ile ladje cesarja Caligule, so toliko napredovala, da se je že pokazal nezmaten del ladje iz vode. To mesto na jezeru so zaznamovali z italijansko zastavo. Dognali pa še niso, če je ta ladja bila plavajoča palača cesarja Caligula.

Za duha in srce

Lažireformator zakona

Georges Anquetil, literat slabega slovesa in moralno oporečnih kvalitiet, je v francoski javnosti zbudil veliko pozornost s svojo knjigo »La maîtresse légitime«; menda (tako vsaj pravi ameriška reklama) je bilo doslej prodanih preko 700.000 izvodov. Knjiga je izšla tudi v drugih jezikih, nemški prevod nosi povorjen naslov »Ehen zu Dritte«. S to knjigo se ne bi pečali, če ne bi tako nesramno rafinirano zahtevala zase priznanja in lažnih odvrnit. Kajti nazori, ki jih avtor razlaga z neko nerazumljivo naivnostjo, so že zdavnej in nešteto-krat bili povedani, — vsaj kar jih je zasilo pametnih. Sicer pa razlaga Anquetil take gorostasnosti in banalnosti, tako psihološko nemog česar, da bi res bilo najbolje, da bi vsak sam vzel knjigo v roko in se sam prepričal o absurdnosti in plehkości tega »novega reformatorja in evangelista«. Če današnji človek res nima več toliko zdravega instinkta in zdravega čuta za zadeve ljudskega življenja, da bi to spoznal, potem mu pri najboljši volji ni več pomoči. Kajti posel, ki ga opravlja ta francoski salonski pornograf, je naravnost smešno očiten in obžalovanja vreden je listi, ki mu nasede. Take pleva je treba ločiti od pšenice. In konec besedi! — Dr. Č.

Naše glasbeno življenje

Stanko Vurnik: Uved v gasbo. I. Sistematični del. V Ljubljani 1929. Izdala in založila »Nova Založba«. 176 strani.

Ta knjiga je spet nov dokaz našega kulturnega prizadevanja. Je prvo moderno muzikološko delo v našem znanstvenem slovstvu. Obravnava ob številnih notnih primerih najprej formatno, potem predmetno, dalje estetsko in končno stilno vsebino glasbe. Knjižica ima razmeroma bogato vsebino; stvarno kazalo, ki je pridelano, opo- arja na skoro 1000 umelno- teoretskih, glasbenih in filozofskih pojmov, ki so v delu obravnavani. Vurnik, ki je izšel iz domače šole prof. Iz. Cankarja in dr. F. Vebra, je v tem delu ustvaril sistem glasbeno-umelno-estetske teorije, razmeroma trdne terminološke pojme in sistematiko, s katero se da glasba z lahkoto in preciznostjo obravnavati.

Knjižica je namenjena, kakor pravi predgovor, v prvi vrsti izobraženemu poslušalcu glasbe, ki bi hotel glasbo globlje razumeti. Služila bo pa vsakemu inteligentu, ki se za umetnost zanima; saj ne zahteva, da bi bravec bil poznavatelj glasbe, nego uvaja početkoma v najelementarnejše glasbene pojme, da postopoma jame obravnavati najgloblje umelno-estetske in stilne probleme na način, ki je sodobnosti povsem primeren. V doglednem času bo prvemu delu sledil še zgodovinski del, pregled stilov.

Knjiga bo nepogrešljiv učbenik za glasbene šole (konservatorij, orglarsko šolo itd.). Knjigo lahko dobiš v platno vezano ali broširano. Je tiskana na zelo finem papirju, okusno vezana in stane: vsa v platno vezana Din 30.—, broš. Din 22.—.

Koncerti kvarteta iz Draždan.

V četrtek, dne 4. aprila je bil v unijonski dvorani komorni koncert gostov iz Draždan. V naši koncertni suši je bil koncert veselo presenečenje; pomeni pa tudi velpomemben umetniški dogodek za Slovenijo.

Niti imen teh umetnikov, žal, ne vemo, toda bili so celi, zreli, sodobni umetniki. Program je nudil Haydnov op. 67, tako zvani »škrjančkov kvartet«, dalje Regerjev op. 109, ki so ga pred leti pri nas izvajali Zikovič ter Čajkovskega op. 11. — Haydnova preprosta, a zdrava invencija in stroga, prozorna forma je kar nekako osvežila; ta preprostost je danes kakor odsejujoča. Glasbeni zgodovinarji pa so mogli ob tem delu misliti na jake vplive Haydna na Beethovna. Regerjev kvartet je dal

misliti na to, odkod se je mogel vzeti Hindemithov ekspresionizem. Regerjeva večjava v razvoju glasbe je šele danes določno razvidna. Sicer se poslužuje še malone stroge romantične tematike in modularne gradnje stavka, vendar sili njegova nagnjenost k linearni, kontrapunktični smeri že iz kroga romantike ven — Reger je položil eno izmed prvih kali sodobnemu stilu in to že davno prej, preden se je svet naveličal zgolj ušesnih impresionističnih efektov. Končna ogromna fuga je krona delu, konfesijska — udanostna izjava Bachu, v katerega menda nihče v moderni ni tako proniknil kakor Reger. Siloviti učinek tega dela je težko popisati in vendar se je za njim še mogel uveljaviti Čajkovskega zgodnji, na sebi glasbeno močni opus.

Draždenski kvartet je gotovo eden izmed najboljših nemških. Če bi ga hotel nekako karakterizirati, bi to storil s primerom Zikovič in Ševčikovci, ki so nam najbolj znani. Zikovič povdarja zvočno in čustveno plat glasbe, Ševčikovci formo. Draždanci pa, bi delal, so najčistejšega kova čistoglasne, aromatične smeri. Odlikuje jih neka nemška fina eksaktnost, plemenita nevsiljivost, neverjetna pretehtanost in ogromna glasbena inteligenca. Njih rahla agogika je tako samobesni umiliva, da se je komaj zaveš; osetni temperament ni nikoli v ospredju, nego vedno skladna.

Misljam, da je bil ta koncert eden od nenozah-nih v vseli sezoni. Zal je bil slabo obiskan, kar je za nas sramota.

NOVOSTI KNJIŽNICE FRANCOSKEGA INSTITUTA V LJUBLJANI

Seznam št. 1 za leto 1929.

G. Bloch: La République romaine. — Jacques Bompard: L'Étranger. — A. Broquiel: Nos Abayes; isti: Nos Cathédrales; isti: Nos Châteaux; isti: Nos Églises. — J. Jacques Broussier: Anatole France en pantoufles. — Louis Cazamian: L'Angle-terre moderne. — Henry Céard: Terrains à vendre. — Chateaubriand: Mémoires d'Outre-Tombs; isti: Œuvres complètes. — Alph. de Chateaubriand: Monsieur de Lourdes. — Arthur Chuquet: 1812. La guerre de Russie. Notes et documents. — G. Clémenceau: Démonstrations. — André Coenroy: La musique française moderne. — A. Croiset: Les Démocraties antiques. — A. Dastre: La vie et la mort. — Alidor Delcand: Les Goussier. — Ch. Diehl: Byzance, grandeur et décadence. — Bruckmann-Chatelain: Contes choisis. — Edouard Fath-mann: Tels qu'ils furent. — André Fauré: Anthologie des écrivains d'aujourd'hui. — Elie Faure: Histoire de l'art. L'art médiéval; isti: L'art re-naisant. — Paul Fort: L'amour et l'aventure; isti: Les fleurs de lys; isti: Le marchand d'images; isti: La ronde autour du monde; isti: La Tourangelle. — André Germain: De Proust à Da-da. — Cte de Gobineau: Les Pléiades. — Ed. et Jules Goncourt: Portraits intimes du 18ème siècle.

NABOŽNO SLOVSTVO.

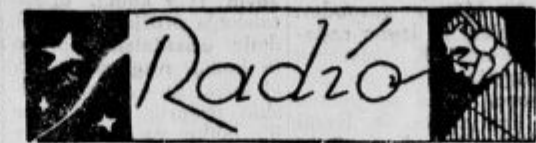
Za visokim ciljem. Napisal P. Mavričij Teraš. Zadnja leta se je med našo mladino in med tistimi izobraženci, katerim se surovi materializem stu-di, pojavilo neko stremljenje po boljšem in idealnejšem življenju. S čudovito vneto se je začela zlasti mladina navduševati za Kristusa in kršćan-ske ideale. Ta pojav je dobro znamenje časa. Ce-tudi število teh idealistov ni veliko, vendar je upa-nje, da bodo ravno ti blagodejno vplivali ne samo na svoje sovrstnike, ampak tudi na ljudske mno-žice. Glavno je, da si utrdijo svoj značaj ter da-jejo z lepim življenjem svoji okolici dober zgled. Vsi brez izjeme jih moramo pri njihovem hvale-vrednem stremljenju podpirati ter jim nuditi pri-merna sredstva, ki vodijo do tega cilja. Brez dvo-ma je med drugimi sredstvi tudi čitanje duhovnih knjig izvrstno sredstvo za očiščenje in utrditev značaja. Zato priporočamo naši idealni mladini, kakor tudi vsem našim idealnim izobražencem, knjigo »Za visokim ciljem«, katero je ravno kar izdala Prodajalna K. T. D. v Ljubljani. Prepri-čani smo, da bo ta knjiga dala marsikatero po-

budo za življenje po Kristusovem vzoru. Kdorkoli jo bo z dobrim namenom in počasi prečital, bo lahko imel od nje veliko duhovne koristi. Prija-teljem mladine, zlasti pa starešim, bi prav toplo priporočali, da bi kupili več izvodov te knjige ter je poklonili tistim, za katere mislijo, da bi se jim z njo ustreglo ter jim s tem kaj koristilo. Dobra knjiga je dandanes najlepše in najprimernejše da-rilo za vsak čas in za vsako priložnost. Knjiga »Za visokim ciljem« se naroča v Prodajalni K. T. D. v Ljubljani.

*

DOKTORJA FRANCETA PRESERNA Zbrano delo je najlepši knjižni dar Sloven-cem v letu 1929. V neizpremenjeni obliki prvega natisa beremo tu Po-ezije našega velikana, njegov Do-datek slovenskih poezij, potem Nameček nemških in ponemčenih poezij in nje-gova Pisma. Imamo tedaj vsega Preserna, ki bo po tej knjigi prodril v sleherni slovenski dom ter postal last vsa naša ljudstva. (Cena broš. 40, vez. 55, celo usnje 90 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

KONGRESI ZA RADIOFONIJO V L. 1929.

Odbor Mednarodne unije za radiofonijo in njene različne komisije (juridična, tehnična, za spoznavanje in medsebojne stike) so se sestali v Zenevi od 18. do 22. februarja. Razpravljali so o posameznih vprašanjih, ki so prišla na dnevni red po sklepih zadnje seje v Berlinu septembra lan-skega leta. Juridična komisija je poleg drugih vprašanj (interference, pravica oddajanja, radijske centrale) določila smernice, ki jih bodo morali uporabiti posamezni člani Unije vsak v svoji državi, da se bodo v okviru zakonodaje posameznih držav mogli sprejeti povsod principi, ki jih je določila bernska konvencija, revidirana v Rimu leta 1928. glede na avtorske pravice. Komisija za zbiranje se je med drugim bavila z vprašanjem radiofon-skih programov. Dala je temelje za statistično ta-belo, ki bo nudila vpogled v način sestavljanja programov po posameznih državah, zastopanih v Uniji. Dalje se je pomudila tudi pri vprašanju bolj racionalne organizacije programov za »Na-rodne večere«. Tehnična komisija se je posebej bavila z vprašanji, izvirajočimi iz »bruselskega načrta« in je proučevala rezultate njegove realiza-cije v posameznih državah.

Na podlagi teh razmatranj je odbor določil bistvene principe, ki bo na njih slonela spomenica, namenjena Uradu Mednarodne telegrafске unije v Bernu. Služila bo kot osnova za razgovore na meddržavni evropski radioelegrafski konferenci v Pragi v mesecu aprilu 1929. Na inicijativno češko-slovaške vlade je določil odbor Mednarodne unije za radiofonijo delegacijo, ki bi jo naj zastopala s posvetovalno pravico na tej konferenci.

Med drugim je odbor sklenil, da pošlje dele-gata na mednarodno konferenco za vzgojo šoli odrasle mladine v Cambridgeju v l. 1929. Prav tako je določil, da se sestane glavna skupščina Unije v Lausanni koncem maja 1929. Na dnevnem redu bo razpravljanje o odgovornosti za oddajane programe, o nedopustni propagandi in o razširje-nju sedanje službe za kontrolo valovnih dolžin.

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 6 aprila: 12.30: Reproducirana glas-ba. — 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30: Borzna poročila. — 17: Koncert Radio-orkestra. — 18: Prenos predavanja pesnika Jana Skale: O lužinskih Srbih. — 18.45 Split in okolica. Propagandno predavanje v slovenskem, nemškem in češkem jeziku. Sestavljen g. ravn. Pintar. — 19.30: Filmska umetnost, dr. Brežnik. — 20 Koncert pev-skega kvarteta Glasb. Matic (gg. Pečan, Pečenko, Završan in Skalar.) 1. Vilhar: Trozveznica; 2. Pav-čič: Deklica, ti si jokal; 3. Ispavice: Oblak; 4. Adamič: Kmečka pesem; 5. Foerster: Razbita časa; Spak; Kitica narod. pesmi; 6. Pavčič: Ko so fantje

INGELEN FIGARO ZVOČNIK — BLED — zastopstvo za Slovenijo RADIO LJUBLJANA

proti vasi šli; 7. Marinkovič: Na Adriju. Vmes igra harmoniko solo g. Stanko, ki je pri tekmi harmo-nikarjev odnesel prvenstvo; nato Radio-orkester. — 22 Poročila in časovna napoved. — 22.15 Spre-hod po Evropi.

Nedelja, 7. aprila: 9.30 Prenos cerkvene glas-be. — 10.30 O sadjarstvu, predava ing. Skubic. — 11 Koncert Radio-orkestra. — 15 Časovna napoved in reproducirana glasba. — 15.30 Koncert kvarteta godbe na pihala. — 16.30 Koncert Radio-orkestra. — 17.30 Čehov: Labodnica, izvajajo člani narod-nega gledališča. — 20 Pevski solistični večer. — 21 Koncert Radio-orkestra. — 22 Poročila in časovna napoved.

Dragi programi:

Sobota, 6. aprila.

Belgrad: 11.20 Poročila in časovna napoved. — 12.45 Kvartet. — 20 Recitacija iz Puškina. — 21 Poročila. — 21.15 Klasična glasba. — 22.30 Cigan-ski orkester. — Zagreb: 13.15 Plošče. — 17 Prav-ljice. — 17.30 Plesna glasba. — 20.15 Književni pregled. — 20.35 Koncert za tenorski solo in klavir. — Praga: 11.15 Plošče. — 12.30 Koncert. — 15.45 Za mladino. — 16.30 Koncert. — 18.05 Mladinski koncert. — 19.15 Opereta. — 22.25 Lahka glasba. Stuttgart: 10.30, 12.15 in 13 Plošče. — 14 Za mla-dino. — 15 Lahka glasba. — 16.35 Moderna plesna glasba. — 18.45 Koncert. — 19.45 Čosi fan tutte, komična opera. — 23 Vesele dogodbe. — 24 Ples-na glasba. — Bern: 12.50 Plošče. — 16 Orkester. — 19.30 Ljudske pesmi. — 20.30 Orkester. — 21 Vesel večer. — 22.15 Koncert. — Katowice: 12.10 Plošče. — 17 Prenos službe božje. — 20.30 Prenos opere. — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 13 Trio. — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Koncert. — Ber-lin: 16 Zvezdnato nebo v aprilu. — 16.30 Vesele dogodbe. — 17 Zabavna glasba. — 20 Igra, nato plesna glasba. — Dunaj: 11 Kvartet Silving. — 16 Orkester. — 17.20 Za otroke. — 17.50 Glasbena akademija. — 19.30 Prenos opere, nato lahka glas-ba. — Toulouse: 13.45 Koncert. — 14.15 Solisti. — 21.30 Orkester. — 21.50 Petje. — 22 Koncert. — Milan: 11.15 Plošče. — 12.30 Kvartet. — 16.30 Kvintet. — 17.20 Otroško petje. — 20.30 Luisa Miller, opera. — Budapest: 9.15 Koncert vojaške godbe. — 12.05 Trio. — 17.40 Sramel koncert. — 18.40 Solo petje s klavirjem. — 19.30 Ciganska glasba. — 20.30 Klavirski koncert. — 22.25 Orke-stralni koncert.

VI. Osješki velesejem in Gospodarska razstava

od 4. do 12. maja 1929

Posetniki potujejo po železnici in parobro-dih po polovični ceni.

Roba, namenjena za razstavo, uživa 50% popusta od normalne tarife.

Legitimacije za potovanje za polovično ceno dobijo se v vseh, tudi malih krajih, pri denarnih zavodih, občinah, železniških postajah in trgovcih.

AVTOBUSNA ZVEZA Ljubliana - Udmat - Selo-Studenec - D. M. v Polju - Vevče Postajališče MARIJIN TRG

Namodernejši in na udobnejši avtobus znamke Astro Fiat na razpola o. Vozi vsako uro. Zadnji odhod iz Vevče 8. uri zvečer. Po potrebi se v ne težjih in pravnih h voznih čas podaljša.

Prvi odhod od Marijinega trga ob 7. uri zjutraj.

=====

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

»Naj reče, kar hoče,« ga zavrne Sam. »Sploh pa: posestvo je tvoje, ne?«

»Ali je v vaši vasi kak hotel?« vpraša Greg. Sam se namuzne. »Polcapple ne dere v hotele, pač pa ima Mrs. Capper gostilno 'Ribičeve roke' in vaju lahko spravi v postelje. Zna pa tudi prvovrstno pečti ribe.«

»To se nam bo pa dobro prileglo,« se zasmeje Greg.

Proti koncu vožnje je profesor Thorold pripove-doval Jimu o Alanu Uptonu, rekoč:

»To je sin moje sestre, ki pa je umrla, ko je bil deset let star in je potem živel pri meni ter bil kakor moj sin. Je izvrsten pilot (letalec), vedno pa je bil tudi kar nor na potovanje in raziskovanje. Pred letom dni je odšel v Brazilijo, kamor ga je poslala neka to-varna za letala po opravih. Ko se je tam mudil, je pa v mestni knjižnici v Rio zasledil spomine, ki go-vo-rijo o nekem pozabljenem belem plemenu, ki baje še živi v osrednjem višavju Brazilije. Poprosil me je, naj mu preskrbim denarje, da opremi ekspedicijo in jih poišče, no in jaz sem to tudi storil. Sporočil mi je, da namerava potovati z letalom in da ima prijatelja, ki je pripravljen iti z njim. Pisal sem mu, naj bi se prepričal, ali more vzeti seboj bencina za obojno vožnjo, toda preden je prejel moje pismo, je že odšel. Ne morem si torej drugega misliti kakor da mu je pošel bencin in da se zato ne more vrniti.«

Preden je pa Jim mogel zastaviti vprašanja, ki jih je imel polno pripravljenih, ga prekine Samov

¹ Rio je Rio de Janeiro (Rio de Janeiro), glavno mesto Zdrženih držav Brazilije v Južni Ameriki. Steje 1.400.000 pre-bivalcev.

glas: »Polcapple je tamle, Greg. Vozi na desno pa bomo prišli naravnost v vas.«

»Ali je to Gadsdenov dom?« vpraša profesor Thorold in pokaže na obširno, pusto hišo z visoko streho iz modrega škrljja, stoječo v velikem obzida-nem vrtu.

»Da, gospod,« odgovori Jim. »Tukaj so vrtna vrata in — kar sapa mu je zastala — tu je on sam.«

Gadsdenova visoka postava se je baš tedaj obr-nila proti železnim vrtnim vratom, ko pa je pripeljal avto mimo, se je ustavil in si ga ogledoval. Nič ni po-kazal, da je Jima prepoznal, samo stal je kot kip in pozorno ogledoval avto in ljudi v njem.

Sam mrko pogleda in zamrmra: »Stavim, da pri-pravlja kako novo lopovščino.«

Profesor Thorold pa je gledal dolgo anteno, na-peljano med streho Gadsdenove hiše in med štiri-deset čevljev (13 m) visokim drogom, ki je bil skrbno pritrjen z jeklenimi vrvmi. »Selby, ali ti je znano, kakšno ima inštalacijo?«

Jim zmaje z glavo. »Nikoli še nisem videl nje-gove hiše odznotraj in mislim, da je tudi nikoli ne bom. Pravijo pa, da ima radio na sedem elektronk in vem tudi, da ima dovoljenje za oddajanje.«

Profesor Thorold zagode: »Biti moramo pre-vidni, da ne dobi našega gesla.«

Ko sta se pri »Ribičevih rokah« poslovila od Thoroldovih, sta Jim in Selby hitela domov: šla sta naravnost v sobo za radio, ki jo Jim odklene ter vstopi.

»Vse je v redu,« pravi in si kar oddahne. »Nobe-nega znaka ni videti, da bi bil kdo stopil sem noter.« Sam se zareži: »Mene pa to niti malo ne skrbi, dokler je teta Sara v bližini.«

Tu se vrata za njegovim hrbtom sunkoma odpro in njegova teta zavpije: »Sem že v bližini. Sam Lusty in na to boš moral še dolgo misliti, ti dolgi in zani-karni tepec! Te bom že naučila, kaj se pravi, kar

takole se potepsti, mene pa pustiti samo za vse delo! Takoj mi imaš iti naravnost na njivo krompir kopat in tudi kapljice juhe ne dobiš prej, dokler vsega ne izkoplješ!«

Sam ne reče nič, kajti dolga izkušnja ga je iz-učila, da je najbolje molčati, kadar teta stresa svoje sitnosti. Jima, ki je bil navadno jako miroljuben, pa je naenkrat popadla huda nejevolja.

Krompir bo moral počakati do jutri. Mrs. Traut, reče nakratko. »Sama to popoldne jaz potrebujem, da mi pomaga.«

Mrs. Traut je bila, kakor da se ji je nekaj zale-telo. Buljila je v Jima kakor da ne verjame lastnim ušesom. Nato pa je začela:

»Kaj! Jim Selby, ti se drzneš z menoj tako go-vo-riti? Taka beraška zalega kakršna si, ki si odvisen od mene pri vsakem grizljajku!«

Jim pa ji seže v besedo. »Pozabljiva ste, Mrs. Traut! Hiša, ki v njej živite, je moja; kar se hrane tiče, vam pa povem, da je to prav skopa najemnina, ki mi je dajate; o delu, ki ga opravi, niti ne govo-rim ne! Če torej ne morete biti dostojna, bom prosil svojega advokata, da mi poišče drugo najemnico ali pa bom posestvo prodal.«

Mrs. Traut je zazijala kakor da je kdo pljusnil vanjo vedro mrzle vode. Strahovala je oba fanta to-liko časa, da je čisto pozabila na to, da je Jim pravza-prav njen gospodar. Prav hudo neprijazen je bil izraz njenega trdega obraza, ko je strmela v Jima. Nato pa se mahoma obrne in zdirja proč, ne da bi še kaj spre-govorila.

»Izvrstno, Jim!« pravi Sam. »Prav si ji povedal, čisto prav!«

Jim pa zmaje z glavo. »Sam nase sem jezen,« pravi nejevoljno. »Kajti od danes naprej me bo so-vražila, Sam.«

»Stavim, da sovraži sploh vse ljudi razven sebe,« odvrne Sam resno. »Zdaj pa rajši postaviva anteno!«

=====

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10 349. Tel. št. 23-28

Službo dobe

Glavnega polirja

za večje stavbe, z večletno prakso na takšnih stavbah, sprejemmo takoj v službo. — Pismene ponudbe na naslov: Stavbna družba »Gradi-dom«, Prazakova ulica 3.

Učenko

pridno in pošteno, ki ima veselje za trgovino z mešanim blagom, sprejme Marija Udir - Predvor pri Kranju.

Dekle

16- do 18-letna, krščanskih staršev, dobi službo v Ljubljani, Sv. Petra nasip 59, I. nadst.

Gospodična

ki bi se hotela posvetiti trgovini z gramofoni, dobi takoj trajno mesto. Zahteva se popolno znanje slov., srbohrv. in nem. jezika v govoru in pisavi, strojeopisje in nekaj glasbene naobrazbe. Pismene ponudbe pod »Točna in zanesljiva« št. 3418 na oglasni oddelek lista.

2 ključav. pomočnika

dobro izurjena, se takoj sprejmeta za instalacije vodovoda in omrežje. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3436.

Vajenca

za pekovo obrt takoj sprejme. Oskrba v hiši. Filip Ambrožič, Bled L.

Pisarniška moč

(začetnica) za ameriško knjigovodstvo in vsa druga pisarniška dela, se sprejme. Prednost imajo osebe, ki zaradi ene ali druge telesne hibe ne morejo dobiti službe, ali pa hčere revnih staršev. Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Pisarniška moč 6«.

Službe iščejo

Ključav. pomočnik

išče službe. 3 leta prost. Priden in pošten. Najraje gre v tovarno ali kaj sličnega. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3479.

Kuhar

za boljše kuho, išče mesto. Zmožen samostojno voditi vsako večjo gospodarstvo in gospodinjstvo. Večletna spričevala na razpolago. — Ponudbe na uravo »Slov.« pod »Vesten« št. 3466.

Stanovanja

Gospoda

sprejem na stanovanje in hrano. — Naslov pove upr. Slov. pod št. 3471.

Sobo, kuhinjo

in pritlikline oddam stranki brez otrok. Naslov v upravi št. 3467.

Prodamo

Želim prodati

trielektronski radio-aparat kompleten s Philips-zvočnikom za polovično nabavno ceno. Kje, pove uprava pod št. 3390.

Stavbeniki, pozor!

Po ugodni ceni prodam mizar 19 kom. popolnoma novih oken, velikost 190 x 130 in 230 x 160, nadalje 18 okvirjev za vrata razne velikosti. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod 3453.

Radio aparat

4 cevni, kompleten in z zvočnikom - prodam za 2300 Din. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3473.

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko dokler traja zaloga L. Brozović, kemičar čistilna perja, Zagreb. Ilica 82.

Kdo kupi

mlinsko opravo

(ogrodje), že rabljeno, pa še v dobrem stanu, obstoječo iz 2 parov kamnov in stop, po ugodni ceni. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 3337.

1000 kg krmilne pese

rumene, prodam po dnev. ceni. — Franc Ločnikar, Smlednik 24.

Zaradi slučaja smrti

se prodaja od mesta Ormoža 5 min. oddaljena, z opeko krita ter v dobrem stanju se nahajajoča hiša z gospodar. poslopjem in lepim sadonosnikom. K posestvu spadajoča njiva po dogovoru. Cena se poizve na licu mesta. — Resni reflektanti naj donesijo pod »Zelo ugodna kupčija 100.000«/3487 upravi »Slovenca«.

Vnajem

Hišica ali stanovanje

se išče v dosmrtni zakup takoj za star, miren zakonski par (81 oz. 73 let star), v krajih med Ljubljano in Kranjem. Ponudbe na: Ivanka Jančigaj, Sp. Šiška, Ljubljana — Knezova ulica št. 22.

Delavnica

in avtogaraža se odda v najem s 1. majem 1929. Poizvedbe: Ljubljana VII, Lepodvorska 23.

Objave

V nedeljo

vsj na žegnanje v Vevče. Priznana dobra gostilna Gustl Kuharja je prekrbela za dobro kapljico in jelo. Godba in ples. Direktna avtozveza od Marijin. trga vsako uro.

Novosti! Novosti!

Zdaj gremo!

PA KAM?

V novootvorojeno turistično orient. kavarno »Ljubljanski dvor«, ki je otvorena vsak večer do 2 ponoči.

Tam so vsakemu takoj na razpolago različni, čevabčiči in druge dobre ter okusne stvari. — Za obilen obisk se priporoča.

Vabilo na prosto-

voljno dražbo

sobne in kuhinjske opreme katera bo 8. aprila, v ponedeljek ob 14 na Celovski cesti št. 50/L. (Šiška »Moslavina«.)

Ugodna prilika

za nakup lepe zbirke rogovja (119 kom.), orientalskega orožja (66 kom.), dalje orientalske opreme (5 kom.), originalnih slik (4 kom.) in treh orientalskih preprog. Ogleda se jih lahko vsak dan v Kranju, Kokriško predmestje št. 86.

Posvetva

Prodaja zemljišča

ležečega pri Sv. Katarini, v obsegu na 50 ha, s hišnim in gospodarskim poslopjem. Pojasnila daje in sprejema ponudbe brez posredovalcev notar dr. Andrej Kuhar, Ljubljana.

Hišo

v Šiški, dvodružinsko, z delavnico in večjim vrtom, elektr. napeljava, prodaja »Posredovalec«, realitetna pisarna — Sv. Petra cesta št. 18.

Hiša

ob glavni cesti, blizu trga, pol orala zemlje, priravnana za vsakega rokovalca ali vpokojenca, obstoji iz treh sob, predsebe, kuhinje, shrambe in delavnice, vodovod, vse v najboljšem stanju, cena 35.000 Din. — dalje HIŠA z gozdom in njivo, 3 km od trga, dve sobi, kuhinja, predseba in shramba, se prodaja. Cena 50.000 Din. — Več pri K. Cizelj, Vransko p. Celju.

Trgovino

z mešanim blagom, dobro idčo, obstoječo nad 10 let, na zelo prometnem kraju, oddam radi boleznj takoj za daljšo dobo v najem. Zaloga, ki znaša ca. 500.000 Din, se odstopi pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji, sicer se pa tudi oddajo prazni lokali. Promet nad 3 milijone Din letno. Samo resne ponudbe naj se pošljejo na oglasni oddelek »Slovenca« pod št. 3490.

Objava.

Čast nama je javiti cenj. občinstvu, da sva s 1. aprilom letos prevzela v Zagrebu

restavracijo „Janje“

Nikoličeva 7

ter da jo bova vodila s svojo priznano strokovno opremo.

Prvovrstna domača kuhinja. — Dnevno sveži gablec. — Vse vrste domačih, bizeljskih in ljut. merskih vin. — Sprejemajo se abonenti à la carte pod ugodnimi pogoji.

Postrežba brza — Cene zmerne

Za mnogobrojni obisk se priporočata lastnika

Rudolf in Josipina Resnik

bivša lastnika trboveljske rudniške restavracije, sedaj pa lastnika restavracije »Janje«, Zagreb, Nikoličeva 7.

Prva celotna izdaja!

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franca Prešernga

Zbrano delo

Cena Din 40,—, elegantno vezana Din 55,—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Za ustanovitev nove tovarne iščemo v nakup večji

tovarniški kompleks

kjer je poleg tvorniškega poslopja, skladišč etc. na razpolago tudi stanovanjsko poslopje. — Tvornica mora razpolagati z lastno vodno silo (dosegljiva kapaciteta vsaj 200 KS) in parno napravo ter ležati blizu železniške postaje. 3319

Ponudbe sprejema upravništvo »SLOVENCA« pod:

:: »NOVA TVORNICA« št. 3319. ::

RAZGLAS

Komisar oblastne samouprave ljubljanske oblasti razpisuje tem potom prvo pismo ofertalno licitacijo za:

1. Težaška, zidarska in tesarska dela pri napravi novih objektov in prizidkov v sanatoriju na Golniku.
2. Izvršitev vseh del pri napravi prizidka h vratarski hišici v umobolnici na Studencu.
3. Napravo novih xylolitnih oziroma parketnih tal v besnicah v umobolnici na Studencu.
4. Izvršitev del pri prekritju ograje v umobolnici na Studencu.
5. Steklarska, pečarska, slikarska, pleskarska, tapetniška dela, instalacijo vodovoda, napravo podov in tlakov - vse pri novozgradbi »Doma sester« v umobolnici na Studencu.

Komisar oblastne samouprave razpisuje na podlagi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1921 in njegovih sprememb odnosno dopolnitev prvo pismo ofertalno licitacijo za izvršitev zgoraj navedenih del.

I. Licitacija del pod točko 1. se bo vršila dne 19. aprila 1929.

II. Licitacija del pod točko 2., 3. in 4. se bo vršila dne 15. aprila 1929.

III. Licitacija del pod točko 5. se bo vršila dne 15. aprila 1929; vsakokrat ob 11 dopoldne v prostorih gradbenega oddelka, Gosposka ul. 15/L. — Istotam se dobijo od dne 8. aprila 1929 dalje med uradnimi urami ofertni pripomočki proti vplačilu nabavnih stroškov.

Ponudene cene je svojeručno vpisati v uradni formular proračunskega popisa. Ponudbe, kolkovane s kolkom 100 Din (priloge s kolkom po 5 Din), morajo ponudniki ali njih pooblaščenici izročiti na dan licitacije v zapečatenem zavitku z označbo: »Ponudba za izvršitev del za ponudnik N. N.« neposredno v roke predsednika licitacijske komisije navedenega dne med 10 in 11 dopoldne.

Kavcija 10% ponudene vsote se mora položiti pri oblastni blagajni v Ljubljani najkasneje na dan licitacije do 10 dopoldne, in sicer v gotovini, drž. vrednostnih papirjih ali garancijskih pismih, izdanih v zmislu določil zakona o drž. računovodstvu.

Potrdilo o vloženi kavciji in o plačanih davkih ter spričevalo o usposobljenosti za izvrševanje ponujenih del predloži vsak ponudnik, obenem s ponudbo, predsedniku licitacijske komisije, pooblaščenici pa morajo predložiti še pooblastilo, da smejo zastopati firmo oziroma podjetje pri licitaciji.

Komisar oblastne samouprave si izrečno pridržuje pravico oddati dela ne oziraje se na višino vsote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Ponudniki ostanejo v besedi 60 dni po licitaciji.

Komisar oblastne samouprave ljubljanske oblasti:

Dr. M. Natlačen s. r.

Zahvala

Za premnože dokaze iskrenega sočustvovanja med težko boleznijo in ob izgubi našega nepozabnega in predobrega očeta, starega očeta, tasta, brata in strica, gosp.

Ivana Ferjančiča

posestnika in gostilničarja

se tem potem vsem najpriskrnejše zahvalujemo. — Osobito zahvalo pa izrekamo g. dr. Blumauerju, ki je lajšal trpečemu požrtvovalno njegove muke zadnjih ur, sokolskemu in gasilnemu društvu v Gornjem Logatcu ter vsem posameznikom, ki so od blizu in daleč prihiteli, da se poslovijo od pokojnika, ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Gorenji Logatec, dne 5. aprila 1929.

Zalujoči ostali.